

ת"פ 28746/01/11 - מדינת ישראל נגד עוזיאל שלו

בית משפט השלום בכפר סבא

10 בספטמבר 2014

ת"פ 28746-01-11 מדינת ישראל נ' שלו
בפני כב' השופטת נאוה בכור

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

עוזיאל שלו

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד עודד קלר

הנאשם בעצמו וב"כ עו"ד עדי קידר

הכרעת דין

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של איומים מתוך מניע גזענות או עוינות כלפי ציבור לפי סעיף 192 ביחד עם סעיף 144 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"); והעלבת עובד ציבור מתוך מניע גזענות או עוינות כלפי ציבור לפי סעיף 288 ביחד עם סעיף 144 לחוק.

על פי המפורט בכתב האישום, ביום **13.10.08** שהו כוחות צבא ומשטרה בסמוך למאחז חוות גלעד כדי לפקח על המתרחש במסגרת מסיק זיתים שהתקיים במקום, ולשמור על הסדר הציבורי במהלכו.

בין כוחות הצבא שנכחו במקום נמנו סא"ל פארס עטילה, ראש מנהלת תיאום וקישור שכם (להלן: "מתלון 1") ורס"ן שאדי אלקרא, קצין במנהלת תיאום וקישור שכם (להלן: "מתלון 2").

במקום שהה אף הנאשם ביחד עם קבוצת יהודים מתיישבי האזור.

במהלך מסיק הזיתים, פנה הנאשם למתלון 2, ירק לעברו, וגידף אותו **"יא ערבי בן זונה"**.

לאחר מכן פנה אליו הנאשם בשנית ואיים עליו **"יום יבוא ואנחנו היהודים נשחט את כולכם"** תוך כדי תנועת שיסוף צוואר.

בשלב זה, הגיע אל השטח מתלונן 1 שעד אז שהה בחדר הפיקוד שממוקם בקרבת מקום, ובמטרה להרגיע את הרוחות ניגש אל קבוצת המתיישבים והציג עצמו בפניהם.

בתגובה גידף אותו הנאשם **"הגיע הערבי הבכיר"** והמשיך להעליב את מתלונן 1 בהטיחו בו **"אין צורך שאחד כמוך יאבטח אותי"** **"אותך נשלח בקרון לאן שצריך"** ו**"אם לא טוב לך תגיע לעכו ויטפלו בך שם"**.

בהמשך פנה הנאשם למתלונן 1 פעם נוספת וגידפו **"ערבי יש פה סירחון שיוצא ממך"** תוך השלמת האמירה עם יריקה לעברו.

בטרם עזב הנאשם את המקום, פנה אל המתלונן שוב ואיים עליו **"אני יודע איפה אתה גר, לשם אני יודע אליך ואטפל בך"**.

2. בתשובתו לכתב האישום כפר הנאשם במיוחס לו.

לטענתו נכח במקום האירוע, והתנהל דין ודברים בינו ובין תושבים רבים שנכחו אף הם במקום, לבין כוחות הביטחון, אולם מכחיש כי קילל וירק על המתלונן.

עוד טען כי ייתכן ואמר "ערבי" אולם לא כגידוף ולא כמתואר בכתב האישום, וכן ייתכן כי ירק ללא קשר לדין ודברים, לא לעברו של המתלונן אלא לצד הגוף.

3. על עדי המאשימה נמנו:

(1) ע"ת/1- שאדי אלקרא (עמ' 10-28 לפרוטוקול)

(2) ע"ת/2- פראס עטילה (עמ' 31-48 לפרוטוקול)

(3) ע"ת/3-מר מה תורג'מן (עמ' 49-52 לפרוטוקול)

(4) ע"ת/4-יהודה גיגי (עמ' 52-57 לפרוטוקול)

(5) ע"ת/5- כמיל חרב (עמ' 58-59 לפרוטוקול)

(1) ע"ת/1- שאדי אלקרא-משרת 20 שנה בצבא. הוא דרוזי. החל שירותו הצבאי בח"ר והגיע עד למנהל האזרחי, שם היה בתפקיד יועץ לענייני פלסטינים בעזה בחברון ובשכם, וכיום בלימודי תואר שני במדעי המדינה במסגרת מסלול קידום לסגן אלוף.

ביום 13.10.08 הגיעו בשעות הבוקר לאזור חוות גלעד, שם אמור היה להתקיים מסיק זיתים. חלק מתפקיד של המת"ק הוא להיות באירועים אלה כדי לוודא שהמסיק מתקיים כסדרו.

הוא הגיע למקום ביחד עם אחרים, כשהוא מפקד המשימה, במטע של כפר פלסטיני שאינו זוכר את שמו, הקרוב ביותר לחוות גלעד ממזרח.

כשהגיעו כבר- היה שם רכב מסוג פז'ו 205 לבן עם מספר אנשים שמחו על קיום המסיק בטענה שהאדמות הן של יהודים.

הכוח שהיה במקום היה בפיקודו של סמ"פ אדהם שהתרחק ממנו, היה צריך אותו, אז הרים קול וקרא לו "שאדי בוא הנה", וברגע שקרא בשמו- הם הבינו שהוא דרוזי והטיחו בו "יא ערבי, יא בן זונה, אתה בכלל לא אכפת לך אם נחיה או נמות".

הוא שלח את הנג"ד שהיה איתו לשמור על האוטו מתוך חשש לפגיעה בו. במסגרת הגידופים נאמר לו בהמשך "יום יבוא ואנחנו היהודים נדע מה לעשות איתכם" בתנועה של שחיטה (מדגים תנועת שחיטה בצוואר).

כמפקד הכוח עדכן את מפקדו דאז- סא"ל פארס עטילה שהגיע לנקודה, והבין שהנושא הפך רגיש, וכשהם ראו אותו והבינו שהוא המת"ק- אמרו "הנה הגיע המשת"פ הראשי" בליווי יריקה (פרו' עמק 10 ש' 32-3).

ברגע שעטילה משך את תשומת הלב אליו, הייתה לו (לעד) מצלמה כל העת והוא הסתובב והחל לצלם את הדמות שהייתה אחראית על כל האמירות שציין קודם, ניסה לצלם בהסתר כדי לא לעורר עוד מתיחות, ואז האיש שם לב אליו והוא צעק "צלם, צלם, יש לי כבר אלבום תמונות במשטרה, תגיד להם עוזי שלו".

לשאלה האם תמיד זה הוא אותו אדם שדיבר, ענה שכן בכלל האירועים שציין מדובר באותו אדם שזיהה עצמו בתור עוזי שלו. לאחר מכן, צרב את התמונות, והעביר אותן למשטרה.

באופן טבעי זכר את הציטוטים יותר טוב בהודעתו במשטרה כי זה היה יותר טרי, כך שאם יש סטייה בין העדויות- הוא מפנה לעדותו במשטרה, שם נאמרו הדברים בסמוך לאירועים ביזכרון מלא. מדובר באירועים משנת 2008.

במשטרה ציטט כי נאמר לו "יום יבוא ואנחנו היהודים נשחט את כולכם, תוך כדי תנועת שחיטה בצוואר. במשטרה יותר מדויק כי אלה הדברים כהווייתם לאחר האירוע, וגם צירפו תמונות שיתנו תמונה מלאה.

במצלמות הייתה אפשרות לצלם גם וידאו- אבל לא צילם, ללא סיבה מיוחדת, רץ וצילם מסביב. בהתחלה לא רצה לעורר מתיחויות אז לא צילם, וכשהגיע פארס עטילה ניסה לצלם בלי לעורר מתיחות.

הוא צילם לצורך זיהוי הדמות שהייתה אחראית על האירועים, רצו לדעת מיהו האדם שאמר את האמירות.

הסתיר את הצילום כי לא רצו לעורר מתיחות או שהאדם יעלם, אז עשה איגוף וצילם ובשלב מסוים הם גם ראו אותו מצלם, ואפילו הוא "דגמן" למצלמה במידה מסוימת (עמ' 11 ש' 32-1).

הוא היה מפקד האירוע והעביר דיווחים לחמ"ל ולחפ"ק. סא"ל עטילה הגיע בעקבות הדיווחים שלו שהאירועים הפכו רגישים. הוא דיווח לחמ"ל ולמפקד היחידה.

האירוע הסתיים עם הגעת היס"מ שהוא כוח משטרה יותר אסרטיבי נגד הפגנות, וכשהם הגיעו- החברה במקום התרחקה, היס"מ נשאר במהלך כל האירוע והם לא התקרבו יותר.

היו 4 דמויות, כולל הנאשם.

הוא יוכל לזהות אותם בתמונות. גם אשתו של הנאשם הצטרפה, ואחרי זה גם תינוק.

לא יודע מה היה מספר המוסקים. מניח שיותר מחמישים.

זו פעם ראשונה שהיה במסיק בחוות גלעד אך לא פעם ראשונה שהיה במקום. דיסק **ת/2** ותמונות **ת/2א** כולל תמונות שצילם באירוע.

בדיסק **ת/2** יש שני קבצים - "חוות גלעד בוקר 13.10.08" וגם "חוות גלעד אחה"צ 13.10.08". הוא צילם באירוע את התיקייה של הבוקר ובה תמונות של מי שמדברים עליו ותמונות נוספות של אירוע החיכוך עם עצים שניזוקו. בתקיה של אחה"צ מדובר בתמונות מאירועים נוספים שהיו בחוות גלעד על אירוע אחר אותו צילם רס"ן איאד עאמר (עמ' 12 ש' 1-32).

מהאירוע הרלוונטי יש 7 תמונות - מספר 156-163 (ללא 159).

האדם המצולם בתמונות הוא האדם שגידף אותו. הזמינו את סא"ל עטילה כי הוא מפקד הגזרה ואמון על גריזים וגזרת שם. הוא היה אמור להגיע. יש לו את כל הגזרה ובכל מוקד יש מפקד. כשמודיעים לו על רגישות מיוחדת הוא רץ למקום בו ישנה בעיה.

בטוח במאת האחוזים שהאדם בתמונות הוא שגידף אותו. המאורע נצרב, ולא ניתן לשכוח אותו בקלות. לא התבלבל עם אדם אחר שהיה במקום.

בתמונות 162-163 זיהו שהוא מצלם ואז הייתה הצעקה "צלם, צלם, יש לי כבר אלבום תמונות במשטרה... פשוט תגיד להם עוזי שלו" (קורא מההודעה).

בתמונות ניתן לראות שהם דיגמנו בהפגנתיות, אשת הנאשם עשתה תנועת שלום.

לא הכיר את הנאשם קודם לכן. ארבעת האחרים שהיו במקום היה בוויכוחים עם הכוח, חסמו את הכביש של הפלסטינאים, ועשו פעילות לשבש את המסיק. הם דיברו אבל מי שהוביל, שהיה חוד החנית, כלפיו וכלפי פארס זה הנאשם. לא יודע מה ההליכים שבוצעו כלפי האחרים (עמ' 13 ש' 1-31).

לשאלה כיצד מסביר זאת לאור העובדה שהנאשם רק דיבר, לטענתו, בעוד האחרים עשו את הפעילות העיקרית, ענה כי הייתה פעילות משטרתית נוספת שהוא לא יכול לשקף. בכל אירוע מסיק יש כוח משטרת, כוח צה"ל, כוח מג"ב ולפעמים גם יס"מ אם יש מתיחות במקום. בתמונות צילם את האדם שהתבטא כלפיהם.

לשאלה מי עמד לידו ושמע את הדברים, ענה כי היה שם בחור בשם אדם, והוא שלח אותו בחזרה לשמור על האוטו. יש תמונות של מגבני"קים, אבל לא יודע להצביע.

היה גם שוטר מג"ב בשם קעביה, וניסו להרחיק אותו. בשלב שאמרו לו "מוחמד חזיר" הוא עמד להתפרץ - ולכן

שלחו אותו בחזרה לניידת. הוא היה מאוד נסער מהאמירה הזו.

זה נאמר לו ע"י דמות אחרת במקום, לא מכיר את שמו.

ההבדל בין מה שאמר הנאשם למה שאמרו אחרים זה שאמירותיו התייחסו אישית אליו, ולכן צילם.

קעביה לא עד במשפט והוא גם לא הגיש תלונה. בשלב מאוחר יותר בחוות גלעד אחה"צ היה שוטר מג"ב נוסף שספג את אותן אמירות לגבי מוחמד, והוא יודע שהיה שם אירוע אלימות כלפי אחד האנשים. משער שהתלונות מכל צד הסתיימו.

כל ההתבטאויות שציין נאמרו לו ע"י הנאשם, גם האמירה שציין במשטרה כי לא אכפת לו אם יהיו שם או לא יהיו שם, וכי הוא אחד מהפלסטינים (עמ' 14 ש' 1-32).

הוא קצין בצה"ל ואחד מתפקידיו זה לשמור על האוכלוסייה האזרחית שגרה באיו"ש. כשמגיע אדם ואומר את האמירות האלה על רקע היותו דרוזי, זה פוגע במוטיבציה. בלי צה"ל- המתנחלים לא היו מצליחים להתמודד לבדם עם האוכלוסייה הערבית. זה מעליב וגורם למהות גדולות למה לשמור עליהם בכלל, ולסכן את עצמם בשביל לשמור על אוכלוסייה שהתגובה שלהם כלפיו זה רמיזה לשחיטה.

הנאשם ידע שהוא מהמת"ק וגם ידע ששמו שאדי והבין שהוא לא יהודי. הם יודעים איזה רכב הוא של מ"ק, משטרה, יס"מ.

הנאשם הוא שאיים עליו וגידף אותו (מצביע לעבר הנאשם).

בחקירה נגדית העיד כי לא ראה את דו"ח יומן האירועים שנרשם ע"י חיילת בשם מאשה ביום האירוע. בחמ"ל כותבים את הדיווח שלו בעת קבלת הדיווח.

זה דו"ח יומי ולא יומן אירועים. מדובר בשעת אירוע, שם המדווח והאירוע וזה מהווה בסיס לסיכום האירוע לאחר מכן (עמ' 15 ש' 1-32).

לא יודע כמה אנשים וכוחות היו במקום. היו רכב מת"ק- שלו, רכב של המשטרה ושל הצבא, ויכול להיות שהיו עוד רכבים. לא זכור לו שהיה ערב חג סוכות.

אירוע מסיק דורש הערכות כללית של הצבא והמשטרה, מניח שכולל תיאום בין כל הגורמים, גם מול האוכלוסייה, אבל זה לא תפקידו.

המת"ק לא בא במגע עם ההתיישבות, זה תפקידה של החטיבה, בה יש קצין הגמ"ר (הגנה מרחבית) ואל מול האוכלוסייה הפלסטינית המת"ק עושה תאום, ובסוף יושבים כל גורמי החטיבה ביחד אומרים מה נסגר ומה לא.

הוא לא דיבר עם קצין הגמ"ר אם הכל סגור לאירוע בבוקר, כי יש להם קצין תשתיות במת"ק האמון על הדבר הזה ועושה את התיאום.

הוא (העד) משמש כגורם מקצועי בשטח (עמ' 16 ש' 1-31). הוא היה מפקד האירוע מבחינת המת"ק, נציג המת"ק בשטח, אבל מי שאחראי זה סמ"פ בשם אדם, מפקד האירוע בכללותו.

ערב לפני הם יושבים במת"ק ומדברים על האירוע שלמחרת, הוא מקבל רכב, ונושא התיאומים עולה. לא יודע אם בישיבה לפני האירוע הזה ברר עם קצין התשתיות או קצין הגמ"ר שהתיאום נעשה עם כלל הגורמים האזרחיים הרלוונטיים.

מול תושבי חוות גלעד קצין הגמ"ר הוא שמתאם.

קצין תשתיות שהיה אז הוא איאד עאמר שהיה סגן המת"ק והוא היה צריך לבדוק שהאירוע למחרת תואם, ולמנוע חיכוכים עם הצדדים.

איאד היה במקום באירוע בשלב מאוחר יותר, הוא החליף אותו (את העד) בשעות הצהריים.

לא קרא את הדיווח של סיכום יומי במת"ק **בת/1** (עמ' 17 ש' 1-32).

כשיוצאים למסיק יש תיק פק"ל עם מצלמה ומפות וכל מה שצריך מבחינת רשימת בעלים וטלפונים בצד הפלסטיני.

הבעיה במסיק היא שאלה אדמות שבעלותן הוכחה, אך יש שיבושים של כל מיני גורמים של ביצוע המסיק, ומושקעת הרבה אנרגיה כדי לממש את המסיק.

בכל מקרה, אין קשר בין תיאום המסיק לבין התנהגות עבריינית וגזענית.

לשאלה כיצד מסביר כי במשטרה לא אמר שהדבר הפריע לו כקצין בצה"ל וכו' כפי שהעיד בבימ"ש- מעצם הגשת התלונה מובנת המחאה.

הוא הגיע להגיש תלונה עם תמונות כדי למנוע הישנות מקרים כאלה בעתיד.

לא זוכר מדוע התלונה הוגשה כעבור 3 שבועות. לא זוכר את הנסיבות. מכחיש כי זימנו אותו לאחר 3 שבועות, הוא הגיע ביוזמתו. היו לו אירועים אישיים אצלו בבית.

לשאלה כיצד יודע לשלול כי זמן כשטוען שלא זוכר לאור הזמן הרב שחלף, ענה כי אם היו מזמנים אותו- היה זוכר (עמ' 18 ש' 1-32). לא יודע להסביר למה הגיש את התלונה כעבור 25 ימים למרות שנעלב.

לא זוכר אם פארס מסר הודעה במשטרה.

לא מכיר שוטר בשם יהודה גיגי.

איאד עמאר התלונן לגבי אירוע אלימות שהיה אחר הצהרים, אלימות פיזית במהלכה נגרם נזק לטנדר צבאי, זה אירוע אחר.

הייתה שיחה עם המשטרה לפני שגבו ממנו הודעה, לגבי התמונות שצילם, אבל הוא בחר להגיע לתת עדות בתאריך שהגיע. השוטר יהודה גיגי חקר אירוע אחר, את אירוע האלימות (עמ' 19 ש' 1-32).

לשאלה כיצד מסביר כי עדותו סותרת את המזכר של גיגי מיום 4.11.08 לפיו משוחח עמו וכותב שמחר או מחרתיים יגיע לתת עדות על אירוע מהבוקר, ענה כי במסמך כתוב לגבי עדויות על התמונות, הוא לא דיבר עם גיגי על דברים אחרים, או על זימון לעדות.

הגיע למקום עם אדהם חצבני בג'יפ. האירוע היה באזור הצפוני סמוך לפלסטינים (עמ' 20 ש' 1-32). זוהי נקודת החיכוך, ארבעת הנוכחים הגיעו ממש בסמוך לפלסטינים. לא יודע להסביר למה לא צילם את רכב הפז'ו שחם והחל את האירוע.

לשאלה למה לא צילם את הנוכחים האחרים, ענה כי העיסוק שלהם היה בכוחות, והוא צילם את הנאשם כי האירוע שלו היה כלפיו. לפני שהטיח בו "ערבי בן זונה" היה דין ודברים, זה לא היה מיד.

בתחילת עדותו הראשית אמר שנאמרו הדברים אך לא אמר שהנאשם הוא שאמר אותם, מכיוון שרצה לחדד בסיפור שהנאשם אמר לו שיש לו אלבום תמונות שלם -שיגיד עוזי שלו, ולא בגלל שלא זכר שהנאשם הוא שאמר לו את הדברים.

הנאשם הוא שהיה אחראי לעשייה ולאמירות מתחילת הדרך.

כל מה שנאמר כלפיו- נאמר רק ע"י הנאשם (עמ' 21 ש' 1-32).

כשאמר במשטרה בש' 12 להודעתו כי אחד המתנחלים פנה אליו ואמר לו "מי אתם בכלל? לא אכפת לכם אם נהיה כאן או לא, אתה אחד מהם" התכוון לנאשם, ואף אמר זאת בהמשך הודעתו- כי זה עוזי שלו בש' 15.

לשאלה כיצד מסביר כי מבחין בהודעתו בין הדברים שאמר "אחד המתנחלים" לבין נקיבה בשמו של הנאשם בש' 14, ואם מדבר על אותו אחד, ענה כי הנאשם הוא שירק לעברו ואמר "יא ערבי". בהתחלה לא ידע את שמו של הנאשם רק לאחר מכן הבין כשהזדהה לעברו.

לשאלה מדוע לא אמר בהודעתו כי אחד המתנחלים- שבזמנו לא ידע את שמו וכי הוא אותו אחד שפעל גם בהמשך, ענה כי בהתחלה לא ידע מי הוא, ולאחר שנודע לו- ציין את שמו.

הוא הוציא את המצלמה מהתיק, יש עליו פק"ל עם מצלמה כל הזמן, כי באירועי חיכוך שואפים לתעד את האירוע משני הצדדים.

בתחילת האירוע הוא שאל מי זה הנאשם, ואז החל לצלם, ולבסוף הנאשם הזדהה בקולו (עמ' 22 ש' 1-28).

שולל כי היו שני אנשים או יותר שצעקו וקיללו. זה היה רק הנאשם. זה לא סותר את גרסתו במשטרה.

לא יודע אם גם לכוחות הנוספים שמגיעים למסיק יש מצלמות. מאמין שכן.

למשטרה יש סמכות לעצור, אבל היו אירועים לא פחות חמורים עם זריקות אבנים ולא נעצרו בהם אנשים. כל מקרה לגופו. בנסיבות אלה ברגע שהיס"מ הגיעו והחבר'ה התרחקו- לא הייתה סכנה, והם הלכו להגיש תלונה במשטרה.

איאד צילם אחר הצהריים במצלמה אחרת.

כשהמתנחלים שמעו ששמו שאדי-הבינו כי הוא ערבי וקשור למנהל האזרחי וזה מה שגרם לקללות (עמ' 23 ש' 1-32).

האמירה לפיה לא אכפת לו אם יהיו שם או לא, וכי הוא אחד "מהם" -בכוונה לפלסטינים, נאמרה בסיטואציה בה נכחו פלסטינים, והכוונה הייתה חד משמעית. המילה "אחד מהם" זו פרשנות שלו.

לא יודע כמה זמן ארך האירוע. היה במקום משבע בבוקר עד שלוש בצהריים.

מעריך שהאירוע הוא זה המצוין ביומן האירועים בשעה 8:25 בבוקר (עמ' 24 ש' 1-32).

לא מכיר את הבית אדום בחוות גלעד, עברו 5 שנים, והוא מזהה את הנקודה והצילומים.

לשאלה מה תגובתו לכך שהבית האדום שייך לנאשם, ענה כי הוא לא בקשר עם האוכלוסייה היהודית שם. לא יודע אם בתמונות זו נקודת החיכוך או המסיק. חוות גלעד בנויה בצורה מוזרה ויש בתים פזורים בכל מקום.

האירוע היה לרוחבה ולאורכה של החווה, לא יכול לקשר גיאוגרפית.

הוא מעיד אודות אירוע שהתרחש בנקודת המסיק בסמוך לפלסטינים.

לשאלה מה תגובתו לכך שהנקודה המצולמת בתמונות אינה קשורה לנקודת המסיק אלא לביתו של הנאשם, ענה כי הרבה פעמים המסיק הוא בפתח ביתם של המתיישבים.

לפני שהגיעו לנקודת המסיק הייתה נקודה של היערכות הכוחות, שאינה נקודת המסיק עצמה, אלא יש שביל גישה (עמ' 25 ש' 1-32).

המקום המצולם בתמונות הוא מקום האירוע עם הנאשם. המסיק מתרחש בנקודות שונות.

המקום בו הוא מצולם- זה מקום האמירות הגזעניות של הנאשם כלפיו.

יש אדמות בהם יש מסיק מסביב לשוב ויש עצים בתוך היישוב (עמ' 26 ש' 1-32).

הם נדרשים לנוע בחווה ולא עומדים במקום אחד, ולכן לא ניתן להגיד נקודה של חיכוך.

בכל מקרה, למיקום בו אמר הנאשם את הדברים אין משמעות, אלא לתוכן.

לא יודע למה לא צילם את פארס. את קעביה צילם במקרה כי הכוונה הייתה לצלם את הנאשם, ואז נאמרה לקעביה אמירה פוגעת (עמ' 27 ש' 1-32).

הוא סיפר לפארס מה שקרה, כי הוא המפקד שלו (עמ' 28 ש' 12-15).

(2) ע"ת/2-פארס עטילה- הוא דרוזי, והתגייס לצבא בשנת 1990 בתפקיד ביחידה מובחרת בצפון. לאחר שנפצע עזב את החי"ר, והגיע לתפקיד במנהל האזרחי בשנת 2003. היה מפקד גזרת ג'נין 3 שנים, מפקד גזרת שכם, בזמנו שיפצו את קבר יוסף, והיום משמש במפקדת המנהל האזרחי בבית אל במפקדת איו"ש כראש תיאום ביטחוני בין הצבא למנגנוני הביטחון הפלשתיני.

במועד האירועים באוקטובר 2008 שימש כמפקד המת"ק של גזרת שכם, תפקיד בו החל חודש לפני כן בספטמבר 2008.

זוכר את האירוע היטב בשל עוגמת הנפש שהייתה לו, ואף מסר בגינו עדות לפני 5 שנים- מספר שעות לאחר קרות האירוע (עמ' 31 ש' 9-29).

אם יכול היה לתת עדות בשטח - היה נותן. לאחר סיום האירוע בחוות גלעד, חזר לבסיס ושוחח עם מפקד המרחב, עדכן אותו, וניגש בתיאום יחד איתו לשוטר לתת עדות.

מסיק הזיתים מוכר לכוחות בחטיבה, למתיישבים ולפלשתינים, והצבא נערך חודשים לפני האירוע עצמו.

את יום האירוע הם החלו במספר מוקדים, אחד מהם הוא בחוות גלעד, אליו היו צריכים להגיע למסיק מ-3 כפרים פלשתינים.

ישנם 3 מטעים -אחד בצפון מערב של החווה, שני בחלקה הדרומי, והשלישי בצפון מזרח החווה צמוד לבתים, הנקרא גבעת הבית האדום כיוון שיש שם בית עם רעפים אדומים. מקום זה הוא מקום כינוס הכוחות- משטרה, מג"ב, מנהל אזרחי, ולאחר מכן מתחילים להכניס את המוסקים, תוך שליטה על נתיב הכניסה, ויש תצפית טובה לצבא.

המסיק החל בשעות הבוקר בכמה מוקדים, באותו יום יצא קצין מת"ק רס"ן שאדי כדי לוודא שהמסיק נפתח על פי הנהלים.

יש תיאום עם אנשים החווה בתהליך ארוך - מציגים תוכנית למח"ט, למג"ד ולקצין הגמ"ר. הוא (העד) מעדכן את הפלשתינים על יום המסיק, וקצין הגמ"ר מכין את המתיישבים.

המסיק ביום האירוע היה אמור להיות מסיק תקין, מדובר בקרקע בבעלות פלשתינית.

ב 8:30 ביום האירוע קיבל דיווח מהקצין שלו שאדי שנוכח בשטח שהחלה אלימות מילולית בהתחלה בין כוחות

הצבא לבין המתיישבים, ותוך כדי ויכוח התחילו מילות גנאי מהמתיישבים כלפי שאדי. שאדי מסר לו כי יש כ-5 מתיישבים, והעסק "מתחמם" בפן המילולי ובהפרעה לכוחות, אז הוא אמר לשאדי שלא יכנס לשום ויכוח, שישמור על איפוק והוא הגיע לשטח.

המרחק הוא כ-10 דקות נסיעה, לכן הגיע לאחר כמה דקות. הבין משאדי שהם ליד הבית האדום (עמ' 32 ש' 1-32).

כשהגיע - ראה שיש קבוצה של מתיישבים, ואחד מהם פנה אליו ושאל מי הוא. הציג עצמו כסא"ל פארס מפקד המת"ק, ואז אמרו לו "הו, ערבי בכיר הגיע".

היו כמה חבר'ה שניהלו שיחות ברקע עם מג"ב ומשטרה, אבל אותו מתיישב שהשיח שלו התחיל מולו, ניסה לגרור אותו לשיחה. הוא (העד) רצה לחזור לכיוון של שאדי, ואז המתיישב הפנה אליו שאלה "מה מעשיך פה? באת לאבטח את הבני דודים שלך?" והוא ענה למתיישב שהוא בא לאבטח קודם כל אותו ואחרי זה את המוסקים. לא התייחס למילה "בני דודים".

המתיישב הטיח בו שלא צריך שאחד כמוהו יאבטח אותו, בנימת זלזול, ושהם יעלו אותו לקרון וישלחו אותו לאן שצריך.

המילה "קרון" מתקשרת לו עם השואה ולכן הבין שמדובר בהשמדה.

שוב לא התייחס למתיישב, שהמשיך ואמר, על רקע אלימות בין יהודים לערבים בעכו ימים ספורים קודם לכן, שאנשי עכו יגיעו למקום ויטפלו בו.

ישנה חשיבות לערוך תיעוד למה שקורה בשטח, ולאור ההתרחשויות הייתה לו שתחושה שהדברים מתפתחים לכיוון לא טוב.

הוא אמר לשאדי שיתעד כל מה שקורה בשטח, לתעד את המתיישב מרגע שהחלה שיחה בינו לבין המתיישב, כי לשאדי הייתה מצלמה.

לא יודע למה תיעד רק בסטילס ולא בווידאו. תמיד יש מצלמה במסיק שמתארת את השטח.

בהמשך אמר לו המתיישב שהם יודעים היכן הוא גר, וידעו להגיע אליו ולטפל בו.

לפני שאמר לו זאת, הייתה יריקה לכיוון שלו. אמר לו "נודף ממך ריח מסריח" ואז ירק לכיוונו (עמ' 33 ש' 1-32).

עם המתיישב הייתה אישה, והיה שיח בין המתיישב לבניה כשהיה לה תינוק על הידיים. חושב שהייתה בהריון, והבין כי זו אשתו של המתיישב.

לשאלה עד כמה בטוח כי כל האמירות הופנו אליו מאותו מתיישב - בעוד שהיו אנשים נוספים במקום, ענה כי

כשמברכים ומקללים אותו הוא תמיד זוכר. בוודאות בטוח שזה אותו מתיישב, גם בשיח שניהל מולו, וגם בתיעוד שווידא שמתבצע בשטח.

כשבא לשטח לא בחר את מי לתעד, אלא את מי שהפנה כלפיו יחס מעליב.

לשאלה עד כמה בטוח ששאדי תיעד את האדם הנכון, ענה כי לאחר המשפט הראשון הבין שהשיחה מתפתחת לכיוונים לא נעימים - ווידא ששאדי מתעד את המתנחל שמדבר אליו. בתמונות רואים שהמתנחל עקב אחריו, חיפש שיפנה אליו וירם יד ויגיב, אבל הוא לא "זכה" לכך.

בתמונות **1/ת-2** רואים את האיש שפנה אליו והעליב אותו באירוע. זה האיש שיושב באולם (מצביע לעבר הנאשם).

הוא מכיר אותו רק בשמו בדיעבד, וכן מזהה אותו כתוצאה משתי עובדות נוספות: הוא פנה אליו ביחד עם איתי זר, האיש הבכיר בחווה, וביקשו לעשות סולחה כעבור חודשיים שלושה כשהבינו שהוגשה תלונה. הוא אמר להם שלא מדובר בסכסוך משפחות, לכן אין סולחה, וכל אחד ימשיך בדרכו.

במקרה שני הגיע הנאשם עם עו"ד יהודה שמעון וניסו לעשות סולחה בשנית, וגם אז סרב (עמ' 34 ש' 1-32).

כשמעליבים קצין בצה"ל, יהודי או דרוזי, תוך כדי שהוא מבצע משימה למען בטחון ישראל, הוא לא מוכן לקבל זאת.

בטוח ב-1000% שהאדם בתמונות הוא האדם שגידף אותו ואיים עליו.

הוא הגיש תלונה ביום האירוע, אצל שוטר **שישב** אצלו במת"ק, הוציאו חלק מהתמונות ומסרו לו, שבהן הפרצוף בולט וברור.

הגיע חוקר בשם משה תורג'מן, והוא עצמו (החוקר) זיהה שמדובר בנאשם.

רק לאחר שתורג'מן זיהה את התמונות, התברר לו ששמו של הבחור הוא עוזי שלו.

לא הייתה ביניהם הכרות קודמת, רק בחווה.

האירוע העליב אותו ברמה האישית, וברמה הערכית כפוגע בתדמית צה"ל. זה פוגע במוטיבציה של אנשים בעדה הדרוזית (עמ' 35 ש' 1-32).

תפיסת עולמם של המתיישבים היא שכשהצבא אוכף חוק וסדר באזור האמור- וברוב המקרים זה לא לצד המתיישבים- הם מחליטים להעליב את מי שבא ליישם את האחריות בתחום.

הנאשם אמר "כל מי שנמצא פה ערבי" והפנה את זה לפי כל הכוחות שהיו במקום, לאנשי מג"ב, והיו גם דרוזים (עמ' 36 ש' 1-17).

בחקירה נגדית העיד כי הגיע למקום האירוע מנקודת הכינוס שבה רואים את הנאשם. ברקע של התמונה **ת/2א** רואים את הגג של הבית האדום. לא יודע מי גר בבית.

לא יודע כי זה ביתו של הנאשם (עמ' 36 ש' 19-32).

המוסקים היו ב-3 מקומות- בכניסה חווה כ-300 מ' אווירי מהמקום, כמה מטרים מהבית האדום, ובקפל קרקע ומטע שמאחורי הבית האדום כ-400 מטרים אווירית מהבית האדום.

זו הייתה פעם ראשונה שהוא היה במקום כי נכנס לתפקיד חודש קודם לכן.

בעבר מסקו במקום על בסיס ההיסטוריה ידעו שהאירוע מתפתח לחיכוך, ולכן נערכו מראש עם הצבא, המשטרה והמנהל האזרחי כדי למנוע זאת.

לאחר חילופי הדברים הנאשם ניגש לכיוון המוסקים ושוב חזר לנקודת הכינוס. אם לא טועה- הוא עלה לרכב פז'ו 205.

זוכר שהנאשם רץ לכיוון המתיישבים לצפון מזרח וצפון מערב והכוחות שהיו במקום החזירו את המתיישבים לנקודת הכינוס.

הנקודה הקרובה ביותר של המסיק לבית האדום היא כ- 200 מטרים.

הוא לא נתן הוראה על הפעלת כוח, זוכר שמג"ב רצו אחרי מתיישבים והחזירו אותם.

הוא הגיע למקום מחטמ"ר שומרון, לא זוכר אם אימד עמאר נהג ברכב או מישוה אחר.

האירוע היה לפני 5 שנים, את עדותו במשטרה (**נ/1**) נתן כשלוש שעות לאחר האירוע, ולכן היא יותר נכונה ממה שהוא זוכר (עמ' 37 ש' 1-32).

לשאלה כיצד מסביר כי רק הוא העיד על המשפטים שאמר הנאשם, ענה כי המילים נאמרו אליו, הוא זוכר כל עלבון שנאמר לו, באותה מידה לו הנאשם היה פונה לשוטר אחר - הוא עצמו לא היה מקשיב לנאמר.

הוא קרא את הודעתו במשטרה **נ/1** כחצי שעה לפני העדות.

לשאלה כיצד מסביר כי מדבריו בש' 18 בהודעתו עולה כי הדברים נאמרו ע"י הנאשם כלפי שוטר מג"ב בן מיעוטים, בנוכחותו, ענה כי בוודאות מילות הגנאי נאמרו כלפיו, משום שהנאשם לא רק הפנה כלפיו את הדברים - אלא אף תנועות הגוף שלו זזו ביחד איתו ימינה ושמאלה בכוונה כדי להפנות אליו מילה במילה.

לא אמר זאת במשטרה משום שלא ידע עד כמה זה פרט חשוב. הנאשם כל הזמן ניסה למשוך אותו לשיחה כדי למשוך אותו בלשון ולהפיל אותו. כבר היו אירועים בהם אנשי צבא שלא שמו לב שמצלמים אותם נפלו בחיכוך.

הוא ושאדי אינם שוטרי מג"ב אלא אנשי צבא (עמ' 38 ש' 1-32).

לשאלה כיצד מסביר כי בהודעתו במשטרה אמר כי הנאשם אמר את הדברים לשוטר מג"ב, בנוכחותו, ולא לו, ענה כי הנאשם התחיל לפנות אליו באמירה "הנה ערבי בכיר מגיע" וניהל איתו שיחה.

בעדותו הוא סינן את כל מה שנאמר באירוע, והעיד רק לגבי מה שנאמר כלפיו.

המרחק בינו לבין הנאשם באירוע היה בקושי מטר וחצי.

כל התיאומים לפני האירוע מגובים במסמכים וסיכומים.

יודע ששאדי העיד בבימ"ש, כי הם נפגשו בדיון הקודם מחוץ לאולם בימ"ש.

לשאלה מהו הנוהל של תיעוד השטח, ענה כי קצין מת"ק שיוצא לשטח לוקח איתו מצלמה לתעד כל אירוע שיכול להתפתח. מכיוון שחוות גלעד הוא מקום בעייתי, שמו שם את רס"ן שאדי כקצין בכיר שיכול לשלוט ולא להיגרר אחרי כל מיני דברים שעלולים להתפתח בשטח. תפקידו לתעד אירוע מסוג זה בשטח (עמ' 39 ש' 1-32).

היו חמישה מתיישבים, לא כולם מתועדים - אלא הנאשם שהפנה כלפיו ספציפית מילות גנאי.

לשאלה כיצד יודע ששאדי אמר בעדותו שהיו 5 מתיישבים, ענה כי מכיר את האירוע בשטח, ומאמין שמה שהוא ראה- גם שאדי ראה. לא יודע מה אמר בעדותו. לא דיבר עם שאדי על עדותו. לא נפגש איתו, כל אחד בתפקיד אחר.

הוא היחיד שנתן עדות במשטרה על אירוע, ואמר לשאדי באופן אישי שיגיד מה שקרה בתור קצין שהתחיל את האירוע.

האירוע החל לפני שהגיע לשטח, ולכן לא שמע את הדברים שנאמרו ע"י המתנחלים לשאדי עצמו.

לא זוכר שרכב חסם את הציר או הפריע לביצוע המשימה כמו שהעיד שאדי.

הוא (העד) לא מופיע בתמונות. ההיכרות היחידה שלו עם הנאשם הייתה בכניסה לחוות גלעד ביום האירוע (עמ' 40 ש' 1-32).

לשאלה כיצד מסביר כי אין ביניהם היכרות והוא נשאל מי הוא, ומאידך נאמר לו שיודעים איפה הוא גר, ענה כי צריך לשאול את הנאשם.

ניסיון לסולחה נעשה לפחות חודש לאחר האירוע, לא זוכר בדיוק. לא יודע מה הרקע לניסיון סולחה.

הוא הגיע לאירוע נוסף בחוות גלעד ותוך כדי כך פנה אליו טיזר, כשלצידו הנאשם, וביקש שיעשו סולחה.

לשאלה כיצד מסביר כי לפי גרסתו זו מדובר בניצול הזדמנות ולא בפניה בשל חקירת משטרה, ענה כי הייתה הצעה, וסירב.

מבחינתו מדובר בחציית קו אדום באירוע הספציפי כיוון שמדובר בהעלבת קצין צה"ל לובש מדים תוך כדי ביצוע משימה (עמ' 41 ש' 1-32).

לשאלה מה תגובתו לגרסתו של שאדי לפיה כשהגיע למקום קיבלו אותו ביריקה אך לא ברור מי ירק, ענה כי גם הוא אמר בעדות שלו.

לשאלה מה תגובתו לכך שלפי גרסתו של שאדי נאמר לו שהגיע המשת"פ הראשי בליווי יריקה, ולא הערבי הבכיר, ענה כי אולי שאדי שמע את זה.

כשנתן עדות שלוש שעות לאחר האירוע- הזיכרון עדיין היה טרי.

הנאשם ירק יריקה לעבר הרגליים שלו במקום בו עמד, לאחר שהטיח בו כי נודף ממנו ריח מסריח.

לשאלה האם ייתכן כי הנאשם ירק אך לא מהסיבה שהוא חושב, ענה כי יש משפטים שנאמרים לפני מעשה. במקרה זה - אמר שנודף ריח מסריח ואז ירק ולכן זה קשור.

לשאלה כיצד מסביר שהחוקר במשטרה כתב שטענתו היא שהנאשם ירק לעבר רכבו, ענה כי הוא לא חתום על מה שהחוקר כותב (עמ' 42 ש' 1-32).

לשאלה כיצד מסביר שבמשטרה לא אמר שהנאשם ירק לעבר רגליו אלא רק בעדותו בבימ"ש, ענה כי אמר שהנאשם ירק לעברו- הרגליים זה לעברו.

לשאלה כיצד מסביר שאין תיעוד ליתר האירועים שהתרחשו כמו ניסיון המתנחלים לגרש את הפלשתינים ההפרעה למסיק וכו', ענה כי יש תיעוד מלא לכל האירועים. אפשר לפנות ליומן מבצעים של המת"ק והחטיבה ולקבל בדיוק מה קרה באותו יום. הוא בעדותו לא סיכם את האירועים אלא נתן עדות רק למה שקרה איתו בשטח.

זוכר שהאירוע היה בערב חג.

בשעה 14:00-15:00 קיבל עדכון שהיה חיכוך בשנית של אנשי חוות גלעד עם הצבא ואנשי הביטחון, ושפינצ'רו גלגלים של רכב המת"ק. הוא לא יצא לשטח באירוע השני.

מכיר את הטענה שתושבי החווה קיבלו מכות בגין דין ודברים שהיה בבוקר, אבל הוא לא היה בשטח ולא ראה.

לא זוכר את האירוע בשעה 12:30 שמוזכר **בת/1** ביומן מבצעים.

לא זוכר שנכחו באירוע גם ארגוני שמאל שצילמו במקום.

חלק מתפקיד המת"ק הוא לטפל בתלונות של פלשתינאים על היזק לרכוש לעצים וכו' ולכן גם במסיק.

לשאלה כיצד כגורם הבכיר בשטח לא מכיר אירוע בשעה 12:30 בו קיימת תלונה על עקירת עצי זית, זה מתועד ע"י המת"ק, מוגשת תלונה במשטרה, וצוות טלויזיה איטלקי עושה סרט דוקומנטרי במקום וארגון רבנים לזכויות אדם מצויד בתקשורת שנעקרו כביכול 20 עצי זית - ולאחר סיור משותף שהם עורכים התברר שהדברים אינם כפי שהוצגו, ענה כי האירוע חמור. בגזרת חוות גלעד ישנם מספר אירועים כאלה מידי שבוע, ולכן לא זוכר. אם היה מדובר באירוע בודד- היה זוכר (עמ' 44 ש' 1-32).

בדבריו צבע אותו הנאשם בצבע של ערבי מסריח שצריך לקבל מכות בעכו. שם אותו בשורה אחת עם הערבים שקיבלו מכות באירוע בעכו באותו שבוע.

הוא גם "שלח" אותו בקרון כמו בשואה במשמעות של השמדת עם, והוא לא מצפה מאדם יהודי שיגיד דבר כזה. הדברים נאמרו מיד לאחר שהובהר ששמו סא"ל עטילה פארס.

אם מגרסתו במשטרה עולה שהמשפט עם "הקרון" לא נאמר כלפיו - ענה כי זה נאמר כלפיו.

אם בגרסתו העיד שהנאשם דיבר בלשון רבים, כלומר באופן כללי לצה"ל ולא כלפיו אישית, ענה כי כבודו נרמס, והוא חושב שכל הכבוד לו שזכר כל העלבה והעלבה.

לשאלה כיצד מסביר שבתחילת הודעתו במשטרה אמר שאין לו את פרטי הנאשם, ובהמשך הודעתו מוסר שהנאשם הזדהה בפניו בשמו, ענה כי עד לרגע מתן העדות לא ידע את שמו.

הוא אמר את שמו בשטח והוא סגר מעגל וחיבר בין הנאשם לתמונה כשתורג'מן הגיע למשרד וזיהו את התמונות ביחד (עמ' 45 ש' 1-32).

לא יודע כיצד בחרו מה להגיש מתוך כלל התמונות. היו תמונות שלא קשורות לאירוע, זו מצלמה שצילמה בכמה אירועים.

בגלל משקל האירוע הלך מיד להגיש תלונה לאחר מכן, כי זה אירוע חמור עם השפעה חמורה.

הוא לא שמע את הקללה כלפי הנביא מוחמד, זוכר את זה מהעדכונים לאחר מכן.

לשאלה כיצד מסביר שגרסתו הראשונה במשטרה לפיה נאמרה אמירה לשוטר מג"ב בנוכחותו מתיישבת היטב עם גרסתו של שאדי ששוטר מג"ב קולל לא ע"י הנאשם, ענה כי מדובר באירוע שהחל בשמונה בבוקר ונגמר בשתיים בצהריים, הרבה דברים נאמרו במהלכו.

ברקע נאמרו כל מיני דברים לאנשי מג"ב (עמ' 46 ש' 1-32).

כל מה שנאמר- נאמר מפי הנאשם כלפיו (כלפי העד).

לשאלה למה לא הורה על מעצרים של המקללים בכביש, ענה כי בשטח צריך להיות חכם ולא צודק, אם היו

עוצרים מישהו בשטח זה היה מתפתח לעוד אירוע משמעותי.

בנסיבות אלה המסיק תואם עם אנשי החווה, והם יכלו להגיד שמעדיפים שלא יתבע מסיק כי זה ערב חג. גם אם הצבא טועה ומגיע בערב חג - יש דרך להתנהג באירוע, ובטח לא להעליב אנשים בצורה כזו.

הוא עצמו לא קובע את מועד המסיק. זה תפקיד של חטיבת שומרון ועובר אישור המח"ט, וברגע שמחליטים מתי יש מסיק- החטיבה צריכה לדאוג להביא כוחות (עמ' 47 ש' 1-32).

(3) מר משה תורג'מן- ערך את מזכר **ת/3**. הרמת"ק הציג לו תמונות **בת/2א**, הוא זיהה אותם וחתום על תמונות אלה.

בחקירה נגדית העיד כי זוכר לפי המזכר שהוצגו בפניו התמונות, וזה מה שרשם.

המת"ק נמצא בחטמ"ר שומרון והוא נמצא שם באופן תדיר. באותה תקופה הביקורים שלו שם היו תכופים, ועבר דרך המת"ק, בין אם לעבודה או נימוסין, ולא זוכר מה היה אז אבל זוכר שהוא ביקש ממנו לבוא ולנסות לזהות תמונות. היה רכז מדור אז בתפקידו.

לא זוכר אם ידע שהיה תיק חקירה פתוח בנושא (עמ' 49 ש' 8-29).

הוא לא מפנה להגיש תלונה, יש חקירות ויש מודיעין. לא זוכר את האירוע.

סיכוי נמוך שזה היה בשעות אחר הצהריים כי בדרך כלל בחגים נוסעים למשפחה אחר הצהריים. לא נשאר חג או שבת.

לא זוכר כיצד הוצגו לו התמונות, חושב שבמחשב. לא זוכר כמה תמונות.

אם מדובר בתיק הוא מחויב לכתוב כחלק מהחקירה. במקרה זה הוא אמר לו שיש אדם בתמונות שיכול להיות שיכול לזהות, ולכן הביט בתמונות. לא זכור לו שדיבר איתו על התנהלות נוספת.

בתיק זה הוגשה תלונה, פארס מסר עדות. הוא עצמו נשאל וענה ברמה המודיעינית. פנה אליו קצין צה"ל ושאל אם הוא יכול לזהות תמונות, זה מה שעשה, וגם כתב מזכר (עמ' 50 ש' 1-32).

הוא היה במת"ק לצורך עבודתו, אם ראש המת"ק פונה אליו ושואל אם יכול זהות תמונה- זה נראה לו תקין שינסה לזהות.

פנו אליו לא פעם לזהות אנשים, מכיר אותם כשעוד היו קטנים.

כנראה ממה שזוכר וממה שכתב- **שת/2א** הם שתי התמונות היחידות שהוצגו לו.

כשהגיע כבר ידע שהוגשה תלונה, ברגע שיש אירוע צריך לגבות תלונה בשטח.

לא זוכר אם הגיש תלונה, ידע שהיה אירוע, ובדרך כלל כשיש אירוע- יש תלונה.

כתב את המזכר ביום 14.10.08 ולא כפי שכתוב (4.10.08) כי התיק נפתח ב-13.10 (עמ' 51 ש' 1-32).

לא יודע איך העבירו שרשרת מוצג לגבי התמונות שצולמו, הוא התבקש רק לזהות.

כשהראה לו את התמונות, הוא הבין שזו ראייה משמעותית. מבחינה ראייתית כדי שזה יהיה קביל יש להעבירן לחקירות. מי שצילם את התמונות צריך להעיד שהוא צילם והיה באירוע.

בתקופה הרלוונטית הוא שימש כרכז מודיעין, ותפקידו לא היה לתפוס ראיות (עמ' 52 ש' 1-17).

(4) ע"ת/4-מר יהודה גיני- ביצע את חקירות **ת/4** ו-**ת/5** וכן ערך את מברק **ת/6** (עמ' 52 ש' 23-32).

בחקירה נגדית העיד כי חקירתו השנייה של הנאשם **בת/5** הייתה בתוספת האלמנט הגזעני, ללא התפתחות חקירה. לא זוכר אם חקר שוב משום שראה לנכון לעשות כן או שהונחה על כך. תוספת השם במזכר **נ/2** היא בכתב ידו.

לא זוכר אם גבה עדות ממי שמסר לו את הדיסקים עם התמונות. אין חובה לגבות עדות של מי שמעביר חומר חקירה, אך יש חובה לתעד בזכ"ד (עמ' 53 ש' 1-32).

פתיחת התיק הייתה ביום 13.10.

כשכותב תקציר תיק בדרך כלל מציין את התשובות למי, מה, מתי, מדוע והיכן.

יכול לערוך את התקציר עוד לפני החקירה בשלב של בניית התיק. לא זוכר מה היה בתיק זה ספציפית.

לא זוכר את השיחה עם שאדי שבנ/4, כתב היד בנספח הוא שלו החתימה מתחת לתמונה היא של משה תורג'מן.

לשאלה מדוע כתב לכמיל ביום 4.11.08 שמחר או מחרתיים יגיע שאדי לעדות וימסור מי צילם תמונת של הנאשם, ענה כי כמיל נמצא במת"ק וקרוב למנהל האזרחי ולכן ביקש ממנו לגבות עדות באירוע הספציפי הזה (עמ' 54 ש' 1-32).

העובדה לפיה כתב במזכר ששאדי יגיע למסור עדות, היא אחת משתיים- או שיגיע למסור עדות בנוגע לתלונה שרוצה להגיש, או שאמור להגיש עדות לבקשתו בתיק מסוים. לא זוכר את הנסיבות אז. לא זוכר אם זימן את שאדי או מתי.

הוא היה החוקר האחראי בתיק. לא זוכר את תהליך זיהוי הנאשם בתיק.

אם היה צורך המסדר זיהוי היה מזמן את הנאשם או עו"ד מטעמו לפי הכללים בזיהוי תמונות. הוא היה עושה את זה בעצמו במרחב ולא נותן לכמיל לבצע את המסדר זיהוי.

כמיל גובה עדויות, הוא נציג המשטרה במת"ק.

בנסיבות אלה היה זיהוי של הנאשם ולכן לא היה צורך בעימות. מסכים שהעימות בא לעמת אנשים ולא לשלול זיהוי.

לא זוכר אם בוצע עימות, אם לא בוצע- זה לא היה רלוונטי (עמ' 55 ש' 1-32).

אם הנאשם היה משתף פעולה ומסר שמות של עדים הוא היה גובה את עדותם. לפי חומר הראיות לא היו עדים רלוונטיים (עמ' 56 ש' 1-32).

לא זוכר מדוע שאדי הגיע למסור עדות רק כעבור 3 שבועות מהאירוע.

לא זוכר אם ביצע פעולת חקירה לאיתור הרכב שנטען ע"י המתלוננים שהפריע במקום.

לא זוכר אם בתמונות היו אנשים נוספים מהיישוב שיכולים להוות חשודים פוטנציאליים בעבירה המיוחסת לנאשם.

בחקירה חוזרת הוצג פלט של פרטי הרכב **בת/7** (עמ' 57 ש' 1-25).

(5) ע"ת/5-כמיל חרב- ערך את מזכר **ת/8**. כמו כן גבה את עדותו של שאדי בשעה 7:30 במשרדו ביום 6.11.08.

בחקירה נגדית העיד כי אינו חוקר, אלא גובה עדויות ומסייע לכל יחידות המשטרה בארץ. הוא קצין קישור מתאם עם המשטרה הפלשתינאית, שירת 20 שנה בשכם וכיום בקלקיליה.

מעבר לגביית עדויות, מעביר דיסקים תמונות, וכל מה שנדרש ממנו הוא מבצע.

הוא רושם את העדות, ואם מתפתח מזה משהו- החוקרים מבצעים פעולות חקירה. אם הוא יוצא לשטח- הוא יוזם פעולות חקירה.

הוא מכיר את פארס, הוא שכנו בעבודה ובכפר. מכיר גם את איאד קצין המת"ק ואת שאדי (עמ' 58 ש' 1-32).

לאחר שלושה שבועות מהאירוע שוב קיבל הוראה מגיגי לגבות עדות משאדי ועל כן גבה ממנו עדות. לא זוכר תאריכים.

לא שאל מדוע הם לא פונים למשטרה. הוא גובה עדות ראשונית ומעביר את זה לחקירות. לא עוקב אחרי התיקים.

פעולות חקירה כמו עימותים וכו' לא מבצעים אצלם אלא במרחב.

לא מכיר סמ"פ בשם אדם מלול.

לא צפה התמונות של שאדי יחד איתו. הוא בסך הכול גורם מעביר (עמ' 59 ש' 1-32).

4.

מטעם ההגנה העיד **הנאשם** (עמ' 60-69 לפרוטוקול).

נשוי ואב לארבעה. עובד עצמאי בתחום הבניה והשיפוצים וכן בעל עסק לגידול כבשים.

גר בחוות גלעד למעלה מ-12 שנים מאז שהוקמה, חבר ועד הישוב ב-6 שנים אחרונות, ומשמש יו"ר ועד הישוב בשנה האחרונה. בישוב יש 40 משפחות.

לא התגייס לצבא כי סרב לעבור ראיון חקירה בשב"כ, היה מיועד ללכת ליחידה מובחרת.

ביום 13.10.08 היה ערב חג סוכות, קם בבוקר, וראה כוחות צבא ומשטרה גדולים מחוץ לביתו, בחצר שלו, בחניה שלו.

כשיצא כבר ראה מספר תושבים מהיישוב ויצא מהרעש של ההמולה.

כשניגש לכוחות הוא היה די נסער ולא הבין מדוע בערב חג ב-7-8 בבוקר יש כל כך הרבה כוחות אצלו בחצר.

ניגש לס' מ"פ אדם שמתוקף תפקידו ידע כי הוא מפקד הגזרה שלהם, ולא דווקא מפקד המסיק, והתווכח איתו למה הכוחות מרוכזים אצלו בחצר. זו לא פעם ראשונה שהיה מסיק, אבל זו פעם ראשונה שזה נעשה בחוסר תיאום ושנקודת האיסוף היא אצלו (עמ' 60 ש' 10-32).

מזהה את עצמו בתמונות **ת/2א** ואת בנו הבכור, שהיה אז בן שנה, על הידיים וברקע את ביתו עם גג אדום בולט, הכי גבוה בחווה וחולש על האזור.

במהלך דין ודברים עם אדם, ניסה לקבל תשובות לשאלות ואדם לא ידע להסביר לו למה זה ביום שישי ולא תואם. בגלל שאדם חדש יחסית בגזרה - לקח לו כמה דקות עד שהבין מה קורה.

לא ידע למה לא תואם, נתן הוראה לכוחות להתחיל לסגת לנקודה אחרת, והסביר שהמקום של ריכוז הכוחות לא רלוונטי למסיק.

המסיק היה במספר מוקדים במקביל, והכוחות בד"כ מרוכזים צמוד למוסקים כדי להפריד בין הצדדים. יש נקודה מזרחית, דרומית, וצפון מערבית ליד ביתו.

במקום היו כוחות ביטחון- מג"ב, חיילים של אדם, שוטרים או יס"מ ועוד מספר תושבים מהיישוב.

בתחילה נשאר ליד הבית כדי לוודא שהם עוזבים והולכים למקומות הרלוונטיים, זה לוקח זמן כי זה כ-20 ג'יפים.

לשאלה מה תגובתו לגרסתם של קציני המת"ק לגבי אמירותיו באירוע, ענה כי הוא לא יכול להכחיש את מה שאמרו באופן כללי. חד משמעית יכול להגיד שלא אמר את הדברים האלה ולא את המילים הספציפיות שנטענו,

הוא לא מתבטא בסגנון כזה. יתכן ששמעו את המילה "ערבי" כי דיבר עם אדם על המוסקים הערבים (עמ' 61 ש' 1-32).

אם מישהו מהקצינים הבין את זה בהקשר אליו- זו פרשנות, הוא לא יקרא לחייל כזה או אחר "ערבי".

לשאלה מדוע שיגידו שכך אמר, ענה שיש את כל ההקשר- היה עימות עם מספר תושבי הישוב שהתעמתו מול החיילים וקציני מג"ב, ברמה המילולית, ולא יודע לומר מי אמר ולמה. למרות ששאדי העיד שעקב אחרי כל תנועה שלו עם המצלמה -לא רואים את אדם הסמ"פ, ולא את פארס, אלא רואים אותו עומד ליד שני חיילים והוא יכול להסיק שהוא נשאר שם גם אחרי פיזור הכוחות כי זה הבית שלו, והתעצבן שחנן על מטע של זיתים צעיר, קטנטן, ללא עצים.

אין במקום עצים רלוונטיים למסיק.

לשאלה למה לא מסר זאת במשטרה, ענה כי היה בשוק שנחקר על האירוע. שוטרים הגיעו אליו הביתה ואמרו שהוא אמור להיחקר לא ידעו על מה וגם הוא לא. רק במשטרה הבין שחוקרים אותו על אירוע זה, וזה נשמע לו אבסורד. אמר שלא ביצע שום עבירה, ומעבר לכך אין לו מה להוסיף.

המסיק היה כמה שבועות לפני כן ולכן לא ידע על מה נעצר. אם יש אירוע שמיד לאחריו עוצרים- אז זה ברור שקשור לאירוע.

הרבה פעמים חקרו אותו במשטרת אריאל כי יש גם "משטרת מחשבות". מ-2001-2008 היו חוקרים אותו ועד שלושה אנשים על כל אירוע.

לקראת ערב חג ב-13.10 היה אירוע נוסף בו הייתה חסימה של אנשי מג"ב שהחלו להכות את כל מי שהעז לשאול אותם למה הם חוסמים. במקרה זה הגיש תלונה למח"ש עם עדויות, צילומי מכות, שמות של השוטרים והתיק נסגר מחוסר עניין לציבור. זה היה באותו יום של האירוע ומספר רב של אנשים הגישו בגינו תלונות (עמ' 62 ש' 1-32).

לשאלה מה תגובתו לכך שירק על המתלוננים, ענה כי על אדם בטח לא ירק. הגיוני שירק כי הוא מעשן ויוצא לו לירוק, אבל על אדם לא ירק. אדם הוא האדם האובייקטיבי ביותר שיכול להעיד על המקרה וחבל שלא העיד. לא גבו ממנו עדות.

באירוע הייתה המולה ועימותים מילוליים, הוא לא יודע מה כל אחד אמר שם. בוודאות שמע שוטרי מג"ב מקללים.

הוא לא התעמת עם פארס באופן אישי במסגרת האירוע. דין ודברים שלו היה עם הס' מ"פ.

לשאלה האם הדברים לא נאמרו כלל או לא נאמרו על ידו, ענה כי הוא לא שמע את הדברים באופן ספציפי, היה בוויכוח אינטנסיבי עם אדם, ולא שמע אחרים מתווכחים עם חיילים.

הייתה פריסת כוחות גדולים. נאמר משהו בעדות על "איתי שלו" אז יכול להיות שבלבלו בין שמו לשמו של איתי

זר. היה שם בלגן (עמ' 63 ש' 1-26).

בחקירה נגדית העיד כי לא יודע אם היה תיאום לפני המסיק הזה, אבל יודע שבכל המקרים האחרים השליח של היישוב ממזכירות היישוב הרבש"ץ יאיר אלמקייס נפגש עם קצין הגמ"ר ולפעמים גם המח"ט שהיה מראה להם מפות לפי שטחים וצבעים (עמ' 63 ש' 28-32).

הוא משמש חבר מזכירות בשש השנים האחרונות וגם בזמן האירוע. בדרך כלל יו"ר הועד אמור להתעדכן על המסיק. בזמן הרלוונטי זה היה איתי זר והרבש"ץ.

לשאלה כיצד מסביר כי הוא עצמו בכל מקרה לא היה אמור לקבל עדכון על המסיק לפי גרסתו, ענה כי הם מסונכרנים לחלוטין, וברגע שיש תיאום הם מודיעים על כך לכל התושבים.

יודע שלא היה תיאום במקרה זה מבירור עם הגורמים הרלוונטיים. היום יכול להתקשר ישירות למח"ט.

אירוע זה היה הראשון של ס' מ"פ אדם, גם פארס ושאדי הודו שזה האירוע הראשון שלהם בחוות גלעד, והם לא ידעו היכן למקם את הכוחות.

לשאלה למה לא פונה לתביעה שיכולה לסייע לו בהשגת עדים ומסמכים רלוונטיים בנושא זה ככל שהוא חושב שזה חשוב לתיק, ענה כי יכול להיות.

מאז האירוע דברים השתנו, אולי לקח מהאירוע הזה ועוד אירועים שלא היו מתואמים, הצבא בקשר ישיר ורציף עם ההתיישבות וחוות גלעד, מתעדכנים במפות, ומסמנים שטחים שאין להגיע אליהם.

בדרך כלל הצבא קובע מועדים לפי הלוח הלועזי ולכן לא שמו לב זה ערב חג.

גם אם לא תיאמו - זה אסור לעשות מעשים כאלה - אבל יכול להיות שאנשים היו נסערים בגלל הסיטואציה של עשרות ג'יפים בחצר בערב חג (עמ' 64 ש' 1-27).

לא קרה בעבר שהגיעו ללא תיאום, והפעם זה לדעתו טעות אנוש. ביישובים אחרים זה יכול להתפוצץ כי יש יישובים שהמוסקים נמצאים בתוך גדר היישוב.

לא כועס על בימ"ש העליון או תפקוד הפרקליטות. היום ערבי טוען שאדמה מסוימת שלו, הוא לא צריך להביא הוכחות. אולי כועס על הפרקליט שניהל את התיק הזה שלא חקר הרבה גורמים רלוונטיים.

לשאלה האם היה בסערת רגשות בגלל חוסר התיאום של המסיק מראש והמיקום של הכוחות, ענה כי לא היה ברור לו מה קורה. לא ידע שיש מסיק, המסיק לא ליד ביתו, ראה כוחות גדולים בחצרו, ויצא נסער לברר מה קורה. לא ידע אם הורסים בית בחוות גלעד, מסיק, או סתם חילופי גזרות.

אין לו בעיה שאדם הסמ"פ יעיד בבימ"ש.

על זהותו של שאדי ידע רק באירוע זה פעם ראשונה. לא הכיר אותו לפני כן. את פארס פגש מספר פעמים בקבר יוסף, ובמסגרת פגישות של מזכירות היישוב עם מח"ט שומרון לאחר האירוע, אבל בזמן האירוע לא ידע מי הוא (עמ' 65 ש' 1-32).

היום יודע בדיעבד שהאירוע היה בשבוע-שבועיים הראשונים שלו בגזרה. פארס פוגש אותו בכל מני מקומות, מחבק אותו ושואל אותו מה העניינים.

לאחר האירוע היו להם תמונות שלו - אז החליטו "להפיל" הכל עליו. הם כנראה נעלבו שאמרו להם דברים, והיה להם קשה עם זה, והם מצאו אותו שה לעולה.

במשפט בראשון בחקירה אמר שלא ביצע שום עבירה ולא עבר על החוק, ומעבר לזה אין לו מה להוסיף, כי לא רצה שימשכו אותו בלשון, ושישאלו אותו על אנשים אחרים. אם למשטרה יש מידע- שיעשו את עבודתם. כשהם מתלוננים במח"ש שתקפו אנשים ואחד גם פונה באמבולנס -לא מאמינים למה שהם אומרים, אז אין סיבה שהם יעזרו למשטרה (עמ' 66 ש' 1-32).

לשאלה כיצד מסביר שלא ענה אף על שאלות פשוטות שתשובתן כן או לא בלבד, ענה כי ענה מראש שלא ביצע שום עבירה זה ברור מספיק.

אמר שלא מעוניין לשתף פעולה כי זו חקירה פוליטית.

אף אדם אחר שאינו מתנחל לא היה נעצר ומואשם בכך שאמר לשוטר או חייל "ערבי בן זונה", לכן זו חקירה פוליטית.

לשאלה למה לא מוכן לבצע מסדר זיהוי, ענה כי התשובה התקבלה במשפט- פארס רואה תמונה במשטרה ואומרים לו שזה עוזי שלו. הכל נעשה מתחת לפני השטח.

יכול להיות שראה שהוא מצלם אותו, הוא לא התרגש מזה, הוא היה בחצר ביתו, עם אשתו לידו, לא ביצע כל עבירה, הוא לא צריך לברוח מהמצלמה (עמ' 67 ש' 1-32).

לשאלה כיצד מסביר את הסתירה בגרסתו הנוכחית לגבי אמירות עקרוניות בעוד שבחקירתו הראשית אמר שלא ענה במשטרה כי היה בשוק, ענה כי לא הייתה לו סיבה להרצות בפני השוטר גיגי. עצם העובדה שנחקר - הייתה עבורו שוק, באירוע בו לא עשה שום דבר. מותר לו לא לזכור פרטים.

זה לא סותר- היה בשוק וזו גם חקירה פוליטית.

מניח שבחקירה השנייה בסוף חודש ינואר נשאר רק העניין הפוליטי, וכבר לא היה בשוק.

לשאלה מדוע העיד פארס שפנה אליו כמה פעמים לעשות סולחה, ענה כי פארס העיד שאיתי זר ויהודה שמעון פנו אליו. יכול להיות שמישהו מהגורמים הרלוונטיים בצבא הבין שהוא נעלה, ובגלל שהוא חדש בגזרה לא רצו שישי "כאסח" במשך שנתיים אז רצו לעשות סולחה, זה דבר מקובל.

איתי זר לא דומה לו חיצונית.

יכול להיות שהיו מתיישבים אחרים שדומים לו, יש הרבה אנשים, במשטרה הרבה פעמים מעידים על "פאות".

לגבי האמירות- לא חושב שצריך להגיד אותן, והוא חד משמעית נגד הדברים האלה. חלקן לא צריכות להיאמר לחייל או שוטר (עמ' 68 ש' 1-32).

צריכה להיות עליהן תגובה של המשטרה, אבל כלפי כל הצדדים.

בחקירה חוזרת העיד כי כתוצאה מחוסר תיאום קיימת בעיה ביטחונית בערב חג, כיוון שילדים מסתובבים בחצר, הם בחופש, ואין מסגרות ולכן זה מסוכן.

קיימת סכנה גם כי ערבים מסתובבים וגם עשרות ג'יפים בשבילים, כשאין אצלם מדרכות.

בגלל שהוא גר במקום, ונשאר אחרון-אז תפסו אותו במצלמה.

הוא אמר להם שבאותו יום קיבל מכות משטרי מג"ב והם חקרו אותו.

הגיש תיק למח"ש עם צילומים, וידאו, שמות, ובסוף לא יצא מזה כלום.

5.

דין ומסקנות

א. לאחר שנדרשתי למכלול העדויות והראיות שהובאו בפניי, מצאתי כי עלה בידי המאשימה להוכיח את עובדות ביצוע העבירות המיוחסות לנאשם, מעל לכל ספק סביר.

יש לבחון מה תוכנם של הדברים שנאמרו כלפי המתלוננים, והאם אלו מהווים בבחינת "איום" או "עלבון", כמו גם זיהויו של הנאשם כמי שאמרם.

זהותו של אומר הדברים

מהראיות והעדויות שהוגשו בפניי, עמדה המאשימה בנטל ההוכחה הרובץ לפתחה לזהות את הנאשם כמי שהטיח את הדברים במתלוננים, מבלי שעלה בידי הנאשם לעורר בראיות אלה ספק סביר.

עד התביעה **פארס עטילה** הגיש תלונה במשטרה מיד בסמוך לאירוע, כשלוש שעות לאחר מכן, וממנה עולה כי מזהה את הנאשם בשם ובתמונה כאדם שהטיח בו את דברי העלבון והאיומים.

מהודעתו במשטרה עולה כי קושר את הנאשם לדברים בכך שמעיד כי אין לו את פרטיו אולם הוא תועד במצלמה של המת"ק (**1/נ** עמ' 1 ש' 28 ועמ' 2 ש' 1), צילומים שבהמשך הועברו לתיק החקירה (**2/ת**,

ת/א2), ובהם אין חולק כי הנאשם נראה בברור.

כמו כן **פארס** מתאר את הנאשם תיאור חיצוני כגבר בגובה 165 ס"מ, מבנה גוף בינוני, מזוקן עם פאות שצבע עורו שחום, במתיישב עם מראהו של הנאשם, ואף נותן פרטים נוספים לפיהם הייתה איתו אישה בהריון עם תינוק בן שנה (**נ/1** עמ' 2 ש' 8-11; עמ' 34 ש' 1-3)- שאף הם נראים בתמונות ומוזכרים אף בעדותו של **שאדי אלקרא** (עמ' 12 ש' 12-13; עמ' 13 ש' 20-21).

בנוסף, זיהה **פארס** את הנאשם באולם בית המשפט במהלך עדותו באופן וודאי שאינו משתמע לשתי פנים, כשהצביע עליו והעיד (למרות המשקל הפחות שיש לייחס לזיהוי כזה):

"זה האיש שפנה אליי והעליב אותי באירוע עצמו, זה האיש שיושב כאן (מצביע לעבר הנאשם)"
(פרו' עמ' 34 ש' 21)
"שיש פה אדם שמצולם בתמונות שראינו, עד כמה אתה בטוח עם יד על הלב שזה הבן אדם שאיים עליך וגידף אותך?"
ת:ב-1000%
(פרו' עמ' 35 ש' 3-5)

ויבהר כי הגם שבהודעתו במשטרה מוסר **פארס** כי הנאשם הזדהה בשם **"איתי שלו"** (**נ/1** עמ' 2 ש' 10), באופן שאינו תואם את שמו הפרטי של הנאשם, הרי שנכח זיהויו של הנאשם במראה, בתמונה, כמו גם בשם משפחתו, לא מן הנמנע כי בהעדר היכרות קודמת בין השניים טעה בשמו הפרטי.

נוכח האמור, ולצד זיהויו של הנאשם בידי עד נוסף כפי שיפורט להלן, אין מדובר בטעות המכרסמת בזיהויו של הנאשם.

אף העד **שאדי אלקרא** זיהה את הנאשם בוודאות, הן במשטרה והן בבית המשפט, כמי שאיים עליו וגידף אותו, במשטרה ובבימ"ש.

במהלך עדותו בבית המשפט חזר שאדי וזיהה את הנאשם מספר פעמים, הן בשמו (עמ' 14 ש' 32) והן בהצביעו עליו (עמ' 15 ש' 19), ואף ציטט את הנאשם כמי שאמר לו **"צלם, צלם, יש לי כבר אלבום תמונות במשטרה, תגיד להם עוזי שלו"** (עמ' 11 ש' 3-4).

מעדותו בבימ"ש עולה כי צילם בתמונות "סטילס" את האדם שהתבטא כלפיו באופן פוגעני, שהזדהה בשם **"עוזי שלו"** וכי תמונותיו של אדם זה הוגשו לבימ"ש **בת/2 ו-ת/א2** (עמ' 14 ש' 14-15; עמ' 11 ש' 1-4; עמ' 13 ש' 3-5; עמ' 13 ש' 19-21), ואף הדגיש כי במשך האירוע מדובר באותו אדם שזיהה עצמו כ"עוזי שלו" שאמר לו את הדברים, ואין בלתי (עמ' 11 ש' 5-6).

שאדי אף נשאל ב"רחל בתך הקטנה" לוודאות זיהויו של הנאשם כמי שאיים וגידף אותו וענה כדלקמן-

"ש:עד כמה אתה בטוח שאותו בן אדם שצילמת היה אותו בן אדם שדיברת עליו מקודם בעדותך?"

ת: במאת האחוזים, זה אירוע שנצרב ולא ניתן לשכוח אותו בקלות ש:לא יכול להיות שהתבלבלת עם מישהו אחר שהיה שם?

ת:לא"

(פרו' עמ' 13 ש' 13-16)

בנקודה זו יוער כי אף לפארס הופנתה שאלה דומה בדבר וודאות זיהויו של הנאשם כמי שהטיח בו את דברי הבלע, ואף הוא העיד באופן דומה-

"ש:אתה מסרת לבית המשפט כמה וכמה אמירות שאותו מתיישב הנה אליך, כיוון שהיו שם עוד מתיישבים באזור עד כמה אתה בטוח שכל האמירות האלה הופנו אליך מאותו מתיישב?"

ת:כשמברכים אותך ומקללים אותך אתה תמיד זוכר, במקרה הספציפי שקיללו אותי אני בוודאות בטוח שזה אותו מתיישב, הן בשיח שניהל מולי והן בתיעוד שאני וידאתי שזה מתבצע ברמת השטח...כשאני באתי לשטח לא בחרתי את מי לתעד, החלטתי לתעד את מי שמפנה אלי יחס מעליב. במקרה הספציפי שאותו מתיישב החל במה שהוא החל במסע ה"ברכות" אז החלטתי לתעד את מה שמתנהל בשטח"

(פרו' עמ' 34 ש' 4-12)

"ש:לא הייתה טעות או חוסר הבנה ת:כל מה שנאמר נאמר מפיו ואליי"

(פרו' עמ' 47 ש' 1-2)

בבחינת עדויותיהם של עדי התביעה, מצאתי כי הן אמינות, קוהרנטיות מתיישבות זו עם זו, ועולות בקנה אחד.

ממכלול הראיות שהובאו בפניי לא מצאתי דבר שיהיה בו כדי לכרסם במהימנותן של אלו, ואף בידי הנאשם לא עלה ליתן סיבה מדוע זה יבקשו שני קציני צבא בכירים אלה להשחיר את פניו, לרודפו באופן אישי, ולהעליל עליו עלילה וכזב, כל זאת כאשר אין חולק כי זוהי להם היכרות ראשונה (שאדי- עמ' 13 ש' 23; הנאשם- עמ' 65 ש' 30-32).

יתרה מכך, במהלך עדותם לא התרשמתי כי ביקשו "לעבות" את גרסתם או להשחיר את פני הנאשם מעבר למימחם לו בכתב האישום, וכי הקפידו להעיד רק אודות הנתפס בחושיהם בלבד.

כך למשל, מקפידים המתלוננים להעיד כי הנאשם ירק פעם אחת ולעבר פארס בלבד, וכן מצטטים את דבריו כפי שנאמרו לעיתים באופן משתמע-כגון המילה "קרון", ללא שימוש במילים בוטות יותר, המעיד על אותנטיות

האמירות.

זאת ועוד, מעדותו של פארס עולה כי לא זו בלבד שלא ביקש "להתנקם" בנאשם, הגם שמניע לכך לא הוכח, אלא שאף ביכר שלא לעצור את הנאשם במקום האירוע, והסתפק בהגשת תלונה לאחר מכן במשטרה (עמ' 47 ש' 5-7).

למותר לציין כי תלונתו של פארס הוגשה מיד בסמוך לאירוע (עמ' 32 ש' 2-4; **נ/1**), באופן שמחזק את זיהויו של הנאשם, הגם שפארס זיהה אותו בוודאות חרף חלוף הזמן.

רכז המודיעין דאז **משה תורגמן** זיהה אף הוא את הנאשם בוודאות בתמונות **ת/2א**, באופן מהותי, מהיכרותו הקודמת את הנאשם במסגרת עבודתו (**ת/3**).

למען הסר ספק יובהר, כי העובדה לפיה זיהויו זה בוצע לבקשתו של פארס, אינה מכרסמת כלל במשקלה של ראיה זו, הואיל ומלבד העובדה שההליך תועד בזכ"ד, הרי שאין חולק כי התמונות האמורות בהן נראה הנאשם בבירור-צולמו בעת האירוע, וזיהויו של תורגמן הינה טכנית בלבד, ומבלי שתהא לו כל מעורבות בהליך החקירה או בחקירתם של מי מהמעורבים.

דברים אלה מקבלים משנה תוקף מקום בו סרב הנאשם בחקירתו במשטרה לערוך מסדר זיהוי (**ת/4** ש' 17-18).

לאור האמור, והעובדה כי השתכנעתי שעדותם של המתלוננים הינה אמינה ומהימנה, הוכח מעל לכל ספק סביר כי הנאשם זוהה ע"י המתלוננים כמי שהתבטא כלפיהם באופן פוגעני, והוא בלבד.

בחינת תוכן הדברים בראי עבירת "העלבת עובד ציבור"

לאחר שהוכח בפניי כי הנאשם זוהה מעל לכל ספק כמי שניהל דין ודברים עם פארס ושאדי, ואף תועד במקום, יש לבחון האם תוכנם של הדברים שנאמרו נכנסים בגדרו של החוק ומהווים בבחינת "איום" ו/או "העלבה".

ייאמר מיד כי חיזוק של ממש לעימות המילולי נשוא כתב האישום נמצא כבר ביומן אירועים של המת"ק מיום האירוע (**ת/1**), ממנו עולה כי בשעה 8:25 בחוות גלעד דווח על "אלימות מילולית ושימוש במילות גנאי" מצד המתיישבים (שאף הסלים לכדי אלימות פיזית כפי שדווח בשעה 16:37 באותו יום).

מעדותו של **פארס** במשטרה עולה כי כשהגיע למקום האירוע, הטיח בו הנאשם "**הגיע הערבי הבכיר**" (**נ/1** עמ' 1 ש' 12) ואף חזר על כך בעדותו בבימ"ש (עמ' 33 ש' 3).

ייאמר כי אליבא גרסתו של שאדי לאמירה זו, אמר הנאשם לפארס "**הנה הגיע המשת"פ הראשי**" בליווי יריקה

(עמ' 10 ש' 32).

לעניין זה ייאמר כי אין בהבדל בין הגרסאות כדי לקעקע את מהימנותם של מתלוננים בנקודה זו, הואיל ולא מן הנמנע כי ברבות השנים שחלפו מן האירוע- נשכחו המילים המדויקות, אולם ניכר כי רוח הדברים הינה דומה ומטבע הדברים- היא שנחרטת בזיכרון.

עוד מעיד פארס במשטרה כי לאחר מכן אמר לו בזלזול רב כי **"אין צורך שאחד כמוך יאבטח אותי" וכי "אותך נשלח בקרון לאן שצריך ואם לא טוב לך תגיע לעכו ויטפלו בך שם"** (נ/1 עמ' 1 ש' 17-19), דברים שאף עליהם חזר בעדותו בבימ"ש (עמ' 33 ש' 9-13).

אליבא דגרסתו של פארס בבימ"ש, אמר לו הנאשם כי **"אני מבטיח שאנשי עכו יגיעו לכאן ויטפלו בך"** (עמ' 33 ש' 12-13), בשונה מגרסתו במשטרה, אולם לאור חלוף הזמן הניכר בין העדויות, והרעיון הזהה המונח בבסיסם של הניסוחים השונים, אין בכך כדי לכרסם במהימנות הדברים.

לפי גרסתו של פארס במשטרה, הטיח בו הנאשם בהמשך כי **"ערבי יש פה סירחון שיוצא ממך"** והשלים אמירה זו ביריקה (נ/1 עמ' 1 ש' 23).

אף בעדותו מעל דוכן העדים העיד פארס כי אמר לו הנאשם **"נודף ממך ריח מסריח"** ואז ירק לכיוונו (עמ' 33 ש' 28-29).

לבסוף אמר לו הנאשם **"אני יודע איפה אתה גר וגם לשם אני אגיע אלך ואטפל בך"** (נ/1 עמ' 2 ש' 6-7), כפי אף העיד בבימ"ש (עמ' 33 ש' 25).

מגרסתו של שאדי בבימ"ש עולה כי הנאשם איים עליו באומרו **"יום יבוא ואנחנו היהודים נדע מה לעשות איתכם"** תוך הדגמת תנועת שחיטה בצוואר (עמ' 10 ש' 27-28), וכן קילל אותו לאמור **"יא ערבי, בן זונה, אתה בכלל לא אכפת לך אם נחיה או נמות"** (עמ' 10 ש' 24).

בחקירתו הנגדית נשאל לעניין הפער בין עדותו לבין גרסתו במשטרה (שלא הוגשה בתיק) לפיה צוטט הנאשם כמי שאמר **"יום יבוא ואנחנו היהודים נשחט את כולכם"** תוך תנועת שחיטה (עמ' 11 ש' 16), והסביר את ההבדלים בגרסתו בזמן הרב שחלף בין העדויות תוך שהוא מדגיש כי יש להעדיף את גרסתו במשטרה, שניתנה בסמוך לאירועים כשזיכרונו עדיין "טרי" (עמ' 11 ש' 8-12).

"יאמר מיד כי אין בפער שבין העדויות כדי לכרסם במשקל העדות, הן לאור ההסבר הסביר לפער נוכח הזמן שחלף, והן בשל היותו של הפער קטן -כשגם במקרה זה- כוונת הדברים נותרה על כנה.

בכל הנוגע ליריקה -מעידים פארס ושאדי כי הנאשם ירק לכיוונו של פארס בשלב כזה או אחר של האירוע,

כאשר **שאדי** מעיד כי הנאשם ירק לעבר פארס מיד בעת שהגיע למקום, ופארס לעומתו מעיד כי הנאשם ירק תוך שהוא מטיח בו כי נודף ממנו ריח מסריח (ראה לעיל).

אין חולק כי בכל הנוגע לאמירה **"ערבי"** בהקשר בה היא מובאת בענייננו, לא כל שכן כשהיא מלווה בקללה בוטה **"בן זונה"** ועלבון דוגמת **"סירחון"** - הרי שמדובר בעבירת העלבת עובד ציבור בגרעינה "הקשה".

בנסיבות אלה, נאמרו הדברים דווקא למתלוננים בשל היותם דרוזים, ורק בשל כך, מתוך כוונה להצביע עליהם כנמנים על "מחנה האויב" ובתוך כך - להשפילם, לבזותם ולעשותם ללעג וקלס באוזנם ובאוזני הסובבים.

דברים אלה מקבלים משנה תוקף מקום בו על מנת לחדד את העלבון וההשפלה, ולהדגים את שאט הנפש מהם, ירק הנאשם לעברו של פארס מיד בסמוך לאמירות הקשות כלפיו.

לצד העלבון בדברים, הרי שלב ליבה של עבירה זו נעוץ בעובדה כי בוצעה במסגרת מילוי תפקידם של המתלוננים באופן הפוגע פגיעה ממשית ביכולתם לתפקד כראוי וכנדרש מהם.

בענייננו, פגיעה זו בתפקודם של המתלוננים אינה בבחינת "טענה בעלמא" כי אם עובדה העולה מפורשות, ללא כחל ושרק, בעדותם מעל דוכן העדים-

"בסוף אני קצין שמשרת בצה"ל, אחד מהתפקידים שם זה לשמור על האוכלוסייה שגרה באיו"ש וכשמגיע אדם שאומר לך את האמירות האלה, ואני מתייחס לנושא של קצין בצה"ל, דרוזי או לא דרוזי, אבל פה הרקע היה עצם היותי דרוזי, זה משהו שפוגע במוטיבציה, אני לא יודע למה אני עושה את זה, בסופו של דבר אני תוהה בקול רם שאם צה"ל לא היה שם אני הייתי רוצה לראות את המתנחלים מתמודדים עם האוכלוסייה הערבית לבדה, ללא ספק, זה משהו שהוא מעליב וגורם לנו לתהיות גדולות מאוד למה לעשות את זה בכלל..."
(עדוּתו של שאדי- פרו' עמ' 15 ש' 5-10)

"...בעיני זה פוגע ברמה האישית, פוגע ברמה הערכית, פוגע בתדמיתו של צה"ל ובכל מי שמרשת בצה"ל...אני זוכר גם באותה תקופה לא מעט אנשים ששירתו בחטמ"ר שומרון ובמקומות אחרים, שמעו על האירוע הזה הספציפי, הוא התפרסם בתקשורת שנה אחרי זה...אין לי ספק שזה פוגע במוטיבציה של האנשים בעדה, אין לי שום ספק, במיוחד במקומות שיש חיכוך בין מתיישבים לבין פלשתינים ואיש המדים הופך להיות המטרה"
(עדוּתו של פארס- פרו' עמ' 35 ש' 22-30)

על כך עמד בימ"ש העליון בדנ"פ 7383/08 יוסף אונגרפלד נגד מדינת ישראל (מיום 11.7.11) (להלן: "פרשת אונגרפלד"), המנחה לעניין זה, כדלקמן-

"ההגנה על עובד הציבור מפני דברי העלבה נחוצה כאמצעי לצורך שמירה על

עמוד 28

תפקודו התקין של השירות הציבורי. חשיפת עובד הציבור לעלבונות בעת שהוא ממלא את תפקידו או בקשר עם תפקידו, עלולה להצטבר לכדי פגיעה של ממש ביכולתו לממש את סמכויותיו ולבצע את התפקידים המוטלים עליו. עלבונות כאלה עשויים גם לכרסם באמון הציבור בשירות הציבורי, באופן שתישחק ההכרה בסמכות החוקית ובסמכות המוסרית הנתונה לעובד הציבור לבצע תפקידים ופעולות מסוימות. ישנם ביטויים, שאף שהם מופנים כנגד עובד ציבור מסוים כזה או אחר, למעשה מהווים הם קריאת תיגר על עצם סמכותה החוקית של המדינה ושל השירות הציבורי. לביטויים מסוג זה עלולה להיות השפעה שלילית ביותר לאורך זמן. שלטון החוק אינו יכול להתקיים בכוח הזרוע בלבד. אף אם לזרועות שלטון מסוימים חרב או ארנק... הרי על-מנת שהשירות הציבורי יוכל לתפקד כהלכה, יש צורך כי הציבור יכיר, ככלל, בסמכויות שניתנו לשירות הציבורי על-פי דין."

בהתאם להלכה המנחה שנקבעה בפרשת אונגרפלד, יש לבחון את הדברים בשני מבחנים (פרשת אונגרפלד, עמ' 50):

א. במבחן התוכן - בגדרו יכנסו מעשים קיצוניים של פגיעה קשה בליבת כבודו של עובד הציבור במילוי תפקידו, בין בדברי ביקורת, בין בגידופים. וכהגדרתה של כב' הש' פרוקצ'יה לעניין זה בפרשת אונגרפלד (עמ' 51) -

".. קו-משותף למעשי "העלבה" כמובנם בסעיף העבירה הוא ביטוי שלילי הפוגע בליבת כבודו של האדם וכרוך בפגיעה מהותית וקשה בגרעין המוסרי-ערכי שממנו שואב עובד הציבור את מקור כוחו וסמכותו... על-פי גישה זו, "העלבה" מתקיימת כאשר היא מכוונת כלפי ליבת כבודו האישי של העובד; אין די בביטוי של אלימות מילולית בוטה, אלא נדרשת פגיעה עמוקה בשמו הטוב של העובד שיש בה כדי לבזותו בעיני אחרים"

בענייננו לא זו בלבד שמדובר בגידוף, שכן תכליתם הדומיננטית של הדברים היא ביזוי והשפלה כאמור, אלא אלה אף מהווים פגיעה קשה בליבת כבודם האישי של המתלוננים, ובשם הטוב.

ב. במבחן ההסתברותי - בגדרו תבחן השאלה האם קיימת הסתברות ברמה גבוהה של "ודאות קרובה" כי מעשה ההעלבה יביא לפגיעה ממשית בשמירה על תפקודו התקין של העובד והשירות הציבורי כולו.

בענייננו מתקיימת גם דרישה זו, בהיות המתלוננים חיילי צה"ל דרוזים, המשרתים בשירות המדינה ומכוח כך- שואבים את סמכותם להיות אמונים על הסדר באזור רגיש, ולמוד מתיחות וחיכוכים בין אוכלוסייה יהודית לפלשתינית.

כרסום סמכותם של המתלוננים להורות ולבצע את פקודות הדרג המדיני והצבאי באזור בעייתי זה ממילא, יוביל ברף הסתברותי גבוה לפגיעה קשה בתפקודם בהמשך בפרט, כמו גם של כוחות הביטחון -בכלל.

בכך, מתקיימים המבחנים לקיומה של עבירת "העלבת עובד ציבור" בעניינו של הנאשם.

לאור האמור, העליב הנאשם את המתלוננים "במילים" ו"במעשים" בהתאם לכוונת המחוקק בסעיף 288 לחוק, כל זאת מתוך עוינות כלפי המתלוננים מחמת מוצאם העדתי, בהתאם לכוונת המחוקק בסעיף 144 לחוק.

בחירת איומים כלפי עובד ציבור

בכל הנוגע לקיומה של עבירת האיומים כלפי עובד ציבור, הרי שהלכה פסוקה היא כי בחינת קיומו של "איום" נבחנת בחינה אובייקטיבית, לפיה האדם סביר היה תופס את הדברים כמאיימים, ואינה תלויה בתחושתו הסובייקטיבית של המאויים (ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 373).

לעניין זה, מובא ברע"פ 11043/04 גבריאלי לידני נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, מיום 16.3.05) כדלקמן-

"כפי שציין השופט גולדברג בעניין ליכטמן, התשובה לשאלה האם דברים שנאמרו מהווים איום אם לאו תלויה במבחן אובייקטיבי, ובלשונו: "לא רגישותו או אטימותו של מי שהדברים היו מכוונים כלפיו, הם שקובעים אם יש בדברים משום איום או לאו" (שם, 378)...המטרה העומדת ביסוד עבירת האיומים, כפי שנקבעה בפרשת כהן היא, אפוא, מניעת דברי האיומים לעצמם, ללא תלות בשאלה האם נטעו הדברים אימה ופחד בליבו של השומע הספציפי שאליו הופנו... מטרה זו יפה שבעתיים בימים אלה נוכח האווירה האלימה שפשתה בחברתנו המאיימת לכלות בה כל חלקה טובה."

בנסיבות אלה, הטיח הנאשם בשאדי כי "יום יובא ואנחנו היהודים נשחט את כולכם" תוך תנועת שיסוף צוואר.

כלפי פארס הטיח הנאשם כי "אותך נשלח בקרון לאן שצריך" כמו גם "אם לא טוב לך תגיע לעכו ויטפלו בך שם" ו"אני יודע איפה אתה גר לשם אגיע אליך ואטפל בך".

בהתאם **לסעיף 192 לחוק**, הרי שמדובר בעבירה התנהגותית, ועל כן אינה דורשת תוצאה של פגיעה בפועל כי אם בפעולת איום גרידא, שמבוצעת מתוך כוונה להפחיד או להקניט.

על פי לשון החוק, מעשה איום זה יכול להיעשות "בכל דרך שהיא", היינו בכתב, בעל פה או בתנועות גוף, ובלבד שהן עולות מבחינה מהותית כדי "איום" (רע"פ 2038/04 שמואל לם נ' מדינת ישראל, ס' (4) 96) (להלן: "פרשת לם").

היסוד העובדתי כולל אפשרות פגיעה שלא כדין בגוף, בחירות, בנכסים, בשם הטוב או בפרנסה של האדם שעליו מאיימים, או של אדם אחר, כאשר ייתכן שהאיום הוא ברור מפורש ובוטה וייתכן שמוסווה ונרמז (פרשת לם, עמ' 108).

היסוד הנפשי הנדרש מחיל את הלכת הצפיות שעניינה מודעות ברמה גבוהה של הסתברות, עד כדי קרוב לוודאי, כי התנהגותו של המאיים - יש בה כדי להפחיד או להקניט (פרשת לם, עמ' 128; ע"פ 3779/94 חמדני נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(1) 408).

בנסיבות אלה כוללים דבריו של הנאשם אפשרות פגיעה בגופם וחייהם של המתלוננים, במילים ובתנועה, הן במפורש ("שחיטה" עם "תנועת שחיטה" בצוואר) והן במרומז (במילה "קרן" שהקונוטציה לשואה הינה נרמזת אך מתבקשת).

בהתאם להלכת הצפיות - הרי שבנסיבות אלה הייתה לנאשם מודעות ברמה קרובה לוודאי כי התנהגותו למצער תקניט את המתלוננים, אם לא תפחידם, בעיקר נוכח השימוש כלפיהם באבחנה של היותם "דרוזים" למול "היהודים", ואפשרות הפגיעה בהם על רקע זה.

למותר לציין כי האמירה לפיה הנאשם "יודע היכן גר" פארס, הינה אמירה מפורשת שמטרתה להפחידו, הואיל ולהבדיל מאיום במסגרת "קבוצה" מדובר באיום ספציפי מפורש ואישי כלפי פארס, המגלם בחובו אף איום מוסווה לאפשרות פגיעה גם במשפחתו, ביקרים לו, וברכושו.

דברים אלה אף עומדים במבחן האובייקטיבי, לפיו אדם מן היישוב היה תופסם כמאיימים, כל זאת ללא תלות בשאלה האם נטעו הדברים אימה ופחד בליבם של המתלוננים הלכה למעשה.

בכל הנוגע לאמירות קשות כלפי נציגי כוחות צבא וביטחון, העושים עבודתם נאמנה ובמסגרת תפקידם, כבר קבע בימ"ש העליון לא אחת כי אין להצדיקן, אף בנסיבות של מצוקה ובעידנא דריתחא, ויש לשרשן מכל וכל.

וכך מובא בע"פ 8927/06 פלוני נ' מדינת ישראל (מיום 14.10.07).

"אין ספק שגם בעידנא דריתחא אין מקום לכנות את הזולת בישראל, בודאי לא שוטר ישראלי, בשם "נאצי" ו"זבל", הן בהקשר היהודי והן בהקשר האנושי הכללי של בין אדם לחברו (על חומרת הביטוי עמד לאחרונה בית משפט זה; ראו 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (טרם פורסם) מיום 12.11.06, ובעיקר פסקאות 8-10 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה). למרבה הצער שבים אנו ונתקלים לא אחת במציאות הישראלית בהתבטאויות בוטות ומשפילות, שאינן ראויות להישמע, לרבות בדומה לאמור, גם מפי אנשים מוכרים ובכירים לאין שיעור מן המערערת, הדברים מגיעים לעתים לבית המשפט, אך שירושם מצריך לא פחות מהליך פלילי גם ריסון עצמי ומאמץ ציבורי וחינוכי. זכרתי בהקשר זה את דבריו הקשים

(בביטויים שונים מאלה) של קצין משטרה בכיר בימי ההתנתקות עצמם כלפי ציבור מתנגדי ההתנתקות, שהיססתי מאוד מתוך ניקיון הדעת אם לצטטם, והחלטתי שלא לעשות כן, והמבקש לקראם יעיין בתיק שיצוטט להלן. על דברים אחרונים אלה אמר בית משפט זה, בפסק דינו בעתירה כנגד מינוי הקצין לכהונת סגן מפקד מחוז ירושלים, כי המדובר בהתבטאות "קשה ופוגענית עד מאד; יש בה מגסות הרוח ומגסות הלשון; יש בה עידוד לפיקודיו להשתמש בכוח פיזי ובסמכות המעצרים; יש בה ביטויים מזלזלים ומשפילים כלפי מגזר אוכלוסיה מסוים"

דברים אלה מקבלים משנה תוקף בנסיבות בהן מדובר באיומים על אנשי הביטחון, שעה שאלה עושים לילות כימים על מנת להגן, לעיתים בגופם, על שלומה של האוכלוסייה האזרחית, ובכלל זה הנאשם ומשפחתו, באזור המועד לפורענות ממילא.

לאור האמור, מצאתי כי יש בדברים שנאמרו ע"י הנאשם כלפי המתלוננים משום "איומים" כמשמעם בסעיף 192 לחוק, כל זאת מתוך עוינות כלפי המתלוננים מחמת מוצאם העדתי, בהתאם לכוונת המחוקק בסעיף 144 לחוק.

גרסת הנאשם

בתשובתו לכתב האישום הכחיש כי איים או העליב מי מהמתלוננים אך הודה כי ייתכן וירק במהלך האירוע, בהיותו מעשן, אולם הכחיש כי ירק לכיוונם של המתלוננים, תוך כוונה לעשות כן.

באופן דומה- לא שלל כי המילה "ערבי" נאמרה על ידו, אולם בהקשר של שיחה אודות המוסקים הערביים במקום, ולא כלפי מי מהמתלוננים בקונוטציה גזענית.

הנאשם שמר על זכות השתיקה בחקירותיו במשטרה (ת/4-5), וסרב לעריכת מסדר זיהוי בתיק (ת/4 ש' 17-18).

בגרסתו לא עלה בידי הנאשם ליתן הסבר של ממש מדוע זה ביקשו המתלוננים לטפול עליו עלילת שווא, למעט הטענה כי נתפס כ"שעיר לעזאזל" בהישארו אחרון במקום (עמ' 69 ש' 13-14) וכי מדובר בחקירה פוליטית גרידא (עמ' 67 ש' 1-10).

בעדותו בבימ"ש, בתשובה לשאלה המפורשת האם ירק על מי מהמתלוננים, התחכם הנאשם באומרו כי 'על אדם הס' מ"פ בטוח לא ירק' (עמ' 63 ש' 5-9).

מתשובתו זו המתייחסת במפגיע לאדם סגן המ"פ, עליו כלל לא נשאל, ואף לא מיוחסת לו כל עבירה כלפיו, עולה עמימות בכל הנוגע למתלוננים- בבחינת "מכלל לאו אתה שומע הן" (מסכת נדרים, יא, א).

למען הסר ספק יוער כי **פארס**, שנשאל מפורשות לעניין אפשרות זו, שללה מכל וכל, הואיל וליריקה קדמה אמירה מעליבה כאמור, בדבר ריח מסריח הנודף ממנו כביכול, באופן המעיד כי האמירה והיריקה- שלובות זו בזו וכוונתן אחת (עמ' 42 ש' 24-25).

למותר לציין כי הנאשם חוזר ומתייחס בעדותו **לאדם מלול הס' מ"פ** כמי שהיה עד אובייקטיבי לאירוע, אולם חרף האמור- נמנע מהביאו לעדות מטעמו (עמ' 63 ש' 9-7; עמ' 64 ש' 20-16).

הלכה פסוקה היא כי שתיקתו של נאשם בחקירתו במשטרה, כמו גם הימנעות מלענות על שאלות עשויה לחזק את ראיות התביעה הקיימות כנגדו, הגם שאין בה כדי ליצור "יש מאין" מבחינה ראייתית (י' קדמי "**על הראיות**" (חלק שני) תש"ע-2009, עמ' 819).

הרציונל המונח בבסיס הלכה זו, הינו כי שתיקת הנאשם במקום בו נדרש ליתן הסבר- פועלת זו לחובתו כי באין גרסה סותרת - "משרישה" שתיקתו את מהימנותן של ראיות התביעה (קדמי, עמ' 821-819).

באופן דומה, הימנעות מהבאת עדים רלוונטיים, פועלת אף היא לחיזוק ראיות הצד שכנגד, הואיל וזו מקימה הנחה לרעת הצד הנמנע מהבאתה שלו נשמעה עדותו של העד- היה בה כדי לתמוך בגרסת היריב (י' קדמי "**על הראיות**" (חלק ראשון), תש"ע-2009, עמ' 418; ע"א 465/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נ' סלימה מתתיהו, מה (4) 651).

וכמובא בדברי כב' הש' בן פורת בע"פ 437/82 סלומון אבו נ' מדינת ישראל, פ"ד לז (2) 85-

"הלכה פסוקה היא, שהימנעות מהזמנה לעדות של עד הגנה, אשר לפי תכתיב השכל הישר עשוי היה לתרום לגילוי האמת, יוצרת הנחה, שדבריו היו פועלים לחיזוק הגרסה המפלילה, בה דוגלת התביעה"

בנסיבות אלה, לא עלה בידיו הנאשם לעורר ספק סביר וממשי בגרסת התביעה.

הנאשם שמר על שתיקה בחקירתו במשטרה, סרב לשתף פעולה בפעולות חקירה, ונמנע מהבאת עדים שיש בהם לטענתו כדי לתמוך בגרסתו ולהפריך את גרסתם של המתלוננים.

בסיפא הדברים יוער כי סוגיות הנוגעות למקום או הנסיבות בהם נאמרו הדברים אינן רלוונטיות לעצם אשמתו של הנאשם, כי אם לכל היותר לעניין העונש, ועל כן אין להידרש להן במסגרת הכרעת הדין.

זאת ועוד, בנסיבות האופפות את האירוע יש ממילא כדי להצביע על סערת רגשות בה היה נתון הנאשם, אם בשל העובדה כי לפי עדותו כוחות רבים פלשו לשטחו בערב חג ואם בשל העובדה כי המסיק לא תואם, באופן המחזק את טענותיהם של המתלוננים בדבר הטחת הדברים כלפיהם במהלך האירוע.

בשולי הדברים יוער, כי הגם שחקירת המשטרה לוקה במחדלים לא מעטים, כפי שעולה מעדותם של העדים **יהודה גיגי וכמיל חרב** ובכלל זה -הימנעות מעריכת עימות בין הנאשם למי מהמתלוננים (עמ' 55 ש' 32; עמ' 59 ש' 24-25), אי עריכת מסדר זיהוי כדין לנאשם (עמ' 55 ש' 20-21), העדר עדויותיהם של עדים נוספים שנכחו באירוע, דוגמת אדם מלול הס' מ"פ, מתיישבים נוספים וכיו"ב (עמ' 56 ש' 6-10; עמ' 57 ש' 1) - הרי שאין במחדלים אלא כדי לכרסם במכלול הראיות בתיק, שבהן לכשעצמן יש כדי להרשיע את הנאשם במיוחס לו.

6. לאור האמור, הרי שהתביעה הוכיחה את עובדות כתב האישום מעל לכל ספק סביר, ועל כן הנני מרשיעה את הנאשם במיוחס לו.

ניתנה היום, ט"ו אלול תשע"ד, 10 בספטמבר 10 ספטמבר 2014, במעמד הצדדים.